

వరిపత్పత్రి కనుండి పునర్ముద్రితము.

౯

కావ్యాలంకారచూడామణి.

పాఠభేదములు.

౪౯౪.౪౨౭/1
PAP

రచయిత

వ్యాకరణవిద్యారంభిణి
చిలుకూరి పాపయ్యశాస్త్రి.

i

894.8231

PAP

- 11370

AUTHOR

సామ్యశక్తి, ముద్ర

TITLE

సామ్యశక్తి ముద్ర

Date Due

**Dr. B. R. AMBEDKAR
OPEN UNIVERSITY
LIBRARY
HYDERABAD-500 033**

పరిషత్ ప్రకృతి కనుండు పునర్ముద్రితము.

కావ్యాలంకారచూడామణి.

పాఠభేదములు.

DR. B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY
UNIVERSITY - LIBRARY

N11370

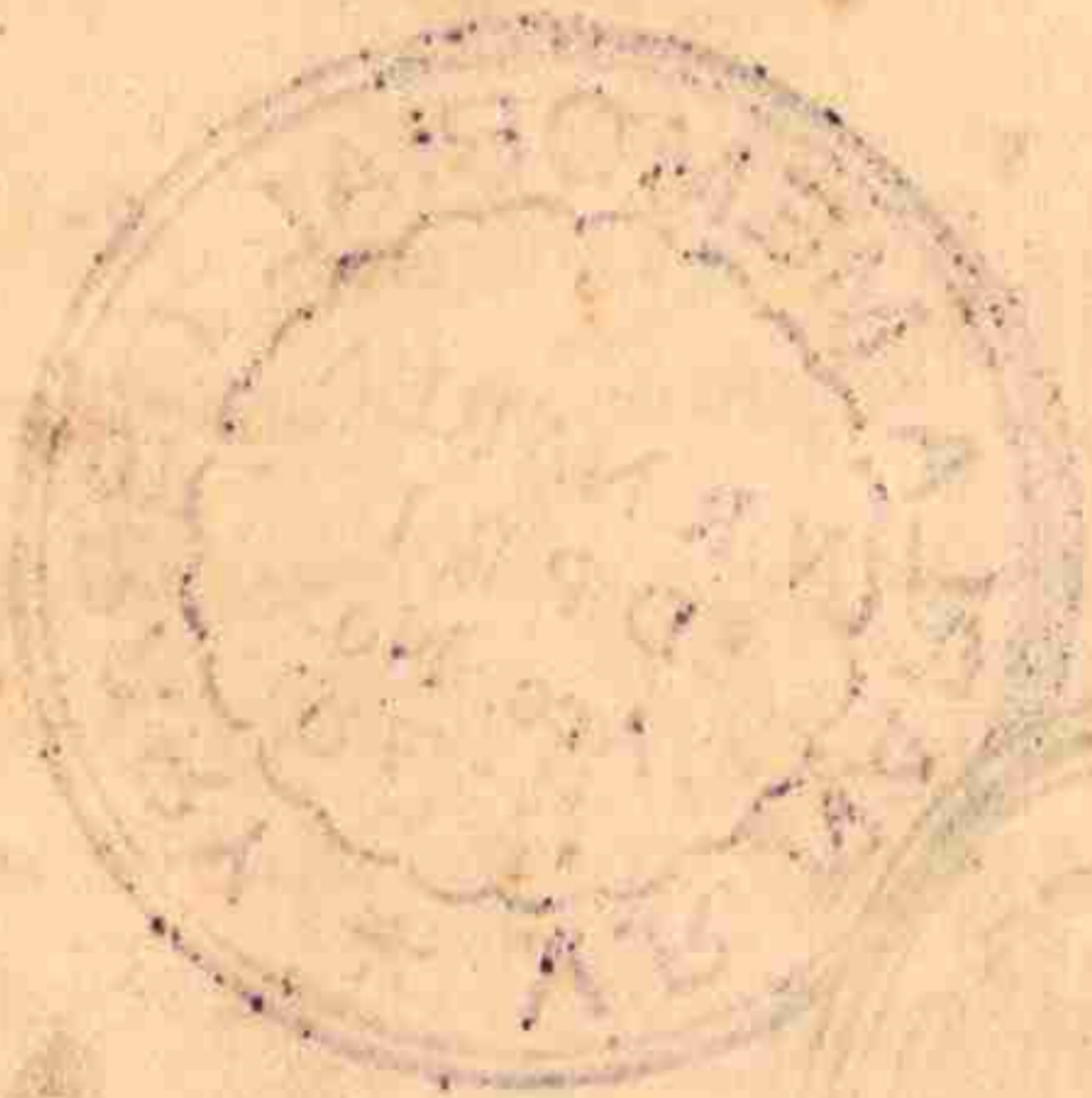
రచయిత

వ్యాకరణవిద్యాప్రవీణ

చిలుకూరి పాపయ్యశాస్త్రి.

894.8291
PAP

21

కావ్యాలంకారచూడామణి.

కొన్ని పాఠ భేదములు.

వ్యాకరణ విద్యాప్రవీణ — చిలుకూరి పాపయ్యశాస్త్రి

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు స్తక భాండాగారమున సుమారు 4600 తాటియాకుపత్రములు గలవు. ఈపత్రములలో గొన్ని తెలుగు గ్రంథములు, మఱికొన్ని సంస్కృతగ్రంథములును. వీనిలో నేటికిని సముద్రితములు హెచ్చుగనున్నవి. వీనినన్నిటిని ముద్రించుటకు దగినధనము పరిషత్తునకు జేకూరకపోవుటచే గ్రంథములను గొలదిగ్రంథములు మాత్రమే ముద్రిపఱచినవి. నేటికి ముద్రితములైన గ్రంథములు యేబది. ఇంకను సముద్రితములు ప్రకటింపవలసినవి సుమారు రెండువేలుండును. ఇతవఱకు ముద్రితములయిన గ్రంథములు పురాణములు సమాల్యము లని పాఠకాంక్షమునకు విదితమే ఈ గ్రంథముల స్వరూపమును, నాదలి విషయమును దెలుపుటకై పరిషత్తువారు 1931 వ సం॥ లో 'పరిషత్తు స్తక భాండాగారము' (Descriptive Catalogue) అను గ్రంథమును ప్రకటించినారు. తిరిగి యిప్పుడా గ్రంథమునకు దరువాతిభాగమును ప్రకటింప నుద్యమించి, తొలుత లక్షణగ్రంథముల స్వరూపనిరూపణ మావశ్యకమనియెంచి, యా గ్రంథముల బరిశోధించుచుండ సముద్రితములు సమాల్యములునగు గ్రంథములు గోచరించుచువచ్చినవి. ఇందు,

1. లక్షణశిరోమణి (ప్రాత్యపి వేంకటరమణకవి.)
2. లక్షణశిరోమణి (గణపవరపు వేంకటకవి.)
3. సకలలక్షణసారసంగ్రహము (రత్నాకరము గోపాలకవి.)
4. 'సుకవికర్ణామృత' మను 'కుకవికర్ణకఠోరము' (కౌలూరి ఆంజనేయకవి.)
5. లక్షణమంజరి (నైషధము తిమ్మకవి.)
6. కవితాలక్షణసారము (రామయకవి.)
7. చిత్రబంధదర్పణము (నడిమింటి వేంకటకవి.)
8. లక్షణదీపిక (కారన) యును ప్రధానములు. *

* ఈ గ్రంథరాజములందలి విశేషములగుర్చి యీసంచికలో సచ్చొత్తింపఱచినవి. పరిషత్తు స్తక భాండాగారము 1.16. పుటలను జూడుడు.

ఇంతియగాక ముద్రితగ్రంథములందలి సందిగ్ధఘట్టములకుఁ బాఠ భేదములకు దెలుపుచు, ప్రక్షిప్తములను గవికల్పితములను నిర్ణయించుటకుఁ దగియున్న ప్రతులనేకములు గలవు. ఈలక్షణగ్రంథముల యుపయోగమును గూర్చి రెండుమాటలిటఁ బొందుపఱుతును.

మానవిల్లి రామకృష్ణకవిగారు నన్నెచోడుని కుమారసంభవమునకుఁ జీతిక వ్రాయుచుఁ బేర్చొనిన 'అధర్వణచ్చందస్సు' అను గ్రంథము కలదని కొందఱు, లేదని మఱి కొందఱును దెలుపుచున్నారు. కాని, పొత్తపివేంకటరమణకవి లక్షణశిరోమణియందును, గౌరన లక్షణదీపికయందును, లింగమకుంట తిమ్మన సులక్షణసారమునను నీ ఛందస్సునందలి పద్యములు దాహృతములై నవి. ఇంతియగాదు, పద్యములలో మాఝేమియు లేదు. చూడుఁడు.

గీ. పర్వతములందు మేరువుభాతియగుచు

సర్వసురలందు శంకరుచందమునను

అడవిమృగములయందు సింహంబుకరణి

గణములం దెల్ల నగణంబె గరిమఁ దాల్చు.

పరిషత్ప్రస్తకభాండాగార సంఖ్య 1297 గల లక్షణశిరోమణియందును, సంఖ్య 3139 గల లిం॥ తి॥ సులక్షణసారమునను పధర్వణచ్చందస్సు యీపద్య మొకేకీతిగ నుదాహరింపఁబడినది.

క. అనలానిలసంయోగం

బనుపమకీలాకలాపమగు వహ్నిభయం

బొనరించుఁ గర్తృగృహమున

కనుమానములేదు దీన నండు కపింద్రుల్.

ఈపద్యము సంఖ్య 1391 గల లక్షణదీపికయందును, పై సంఖ్యగల సులక్షణసారమునను నొకతీటుననే యున్నది. ఇట్లు మూఁడిట నొకేకీతిగనున్న యనేకపద్యములున్నను గ్రంథవిస్తరభీతిచేనిటఁ జూపమానితిని.

దీనింబట్టి చూడ, వేత్వేణుకాలములలో రచియింపఁబడి, వేణు వేణు ప్రాంతములనుండి వచ్చిన విభిన్నగ్రంథములలోఁ బేర్కొనఁబడి, విషయతౌల్యముతోఁ గూడిన యధర్వణచ్ఛందస్సు లేదనుటకంటె, నింత కు ముందొకప్పు డితరలక్షణగ్రంథములవలెఁ బ్రసిద్ధికొంది క్రమముగఁ గాలగర్భమున నణఁగినదనుటయే యుక్తమని తోచును.

ఇటులనే యీ లక్షణశిరోమణి మున్నగు గ్రంథములం దాకాల మునకుఁ బ్రచారమునందున్న లాక్షణికులనందఱఁ బేర్కొని, తత్తలక్షణ ములు పరిగ్రహింపఁబడినవి. వీనియం దుదాహృతములయిన భీమసఖం దస్సు, అనంతుని ఛందస్సు, లక్షణసారసంగ్రహము మున్నగు గ్రంథ ములందలి షడ్యములను బోధించినచోఁ బ్రక్షిప్తషడ్యములు లక్షణ గ్రంథములందున్నవేమో యనుశంక తొలఁగుటయేగాక, ప్రసిద్ధలాక్షణికులు సేకరించిన యీలక్షణములు ప్రమాణములే కావచ్చు నను ప్రత్యయముగూడఁ గల్గును.

ఇది యిటుండ, సులక్షణసారము వెల్లంకి తాతంభట్టు రచియించినాడని కొందఱును, లింగమకుంట తిమ్మన రచియించినాడని మఱి కొందఱును వివదించుచున్నారు. తాటియాకుప్రతులఁ దడవినచో నీసంశయము కొంతవఱకుఁ దీలునని నానమ్మకము. 'సులక్షణసార'మను పేర నచ్చొత్తింపఁబడి నేడు ప్రచారములోనున్న ప్రతిలోఁగాని, దానిం బోలు నాఱు లిఖితప్రతులలోఁగాని యెచ్చటను కవిపేరు కానరాదు. లింగమకుంట తిమ్మన రచియించినాడని తెలుపుకృత్యాదిపద్యభాగము తోఁ గూడిన ప్రతియొకటియు, దానితోఁ దుల్యరూపముగల సులక్షణ సారపుఁబ్రతులు మఱిరెండును పరిషత్తునందుఁగలపు ఇందలి విషయము నకు, ముద్రిత సులక్షణసారమునందలి విషయమునకుఁ బోలికయేలేదు. వీనింబట్టిచూడ లింగమకుంట తిమ్మనయే సులక్షణసారము రచియించినాడనుట నిశ్చయము.

మఱియు కందుకూరి వీరేశలింగముపంతులుగారు లిం॥ తిమ్మన
సులక్షణసారమును రచియించినాడని తెలుపుచుఁ బేర్కొనిన, కవిసర్ప
గారుడము, శ్రీధరచ్చందస్సు, ఉత్తమగండచ్చందస్సు మున్నగునవి యీ
మూఁడు ప్రతులందును బేర్కొనబడినవి. మఱియు వారు నిరూపిం
చిన కృత్యాదిపద్యములు నిందలిపద్యములును సరిపడియే యున్నవి.
•చూడుఁడు.

సీ. శ్రీవైష్ణవహితుండఁ జిక్తయభట్టరు
శిష్యుడఁ గవితావిశేషశేష
తులితసర్వార్య పౌత్రుడఁ లక్షణయకుఁ ది
మ్మాంబకు సుతుడఁ బెద్దనకుఁ మారు
నకు రామకవివరునకు ననుజన్ముడ
నా రామకవి చెప్పినట్టి మహిత
మశ్యపురాణ వామనపురాణాది
స్తవితలకల్ల లేఖకుడ వృద్ధ

గీ కుండికాతీర లింగమకుంటనామ
పట్టణస్థితికుండ సౌభాగ్యయుతుడ
నాదిశాఖాప్రవర్తన నమరువాడఁ
గాశ్యపసగోత్రుడను దిమ్మకవినినేను.

క. లక్షణశాస్త్రములెల్లఁ
బరీక్షింతుటఁ గొంతకొంత యెఱిగినవాడన్
లాక్షణికానుగ్రహత సు
లక్షణసారం బొనర్తు లక్ష్యము లమరన్.

మఱియు తాతంభట్టు రచియించినది కావ్యచింతామణియే యను
టకును నాధారముగలదు, పొ. వెం. లక్షణశిరోమణి, లిం॥ తి. సుల
క్షణసారము మున్నగువానిలో తాతంభట్టును బేర్కొని యాతనిపద్యముల
నుదాహరించినారు. ఆపద్యములన్నియుఁ గవించింతామణిలోనే యగ

పడుచున్నవిగాని ముద్రితసులక్షణసారమునఁ గాని, చానింబోలు లిఖిత ప్రతులలోఁ గని కానరావు. కవిచింతామణిలోఁ గృత్యాదిని, ఆశ్వా సాంతగద్యములలోఁ గూడ తాతంభట్టు రచియించినాఁడనుటకుఁ దగిన షడ్యములు గద్యములు గానవచ్చుచున్నవి.

ఇట్టియమూల్యములగు సంశయములతో నిండిన యీలక్షణగ్రంథములను ధనికులై సారస్వతాభిరుచిగల యుదారులెన్నడేని ప్రకటించి ప్రచారమునకుఁ దెచ్చుటకై పరిషత్తునకు సహాయమునొసఁగినచో నిట్టి యనేక సంశయములు తొలఁగుటయేగాక యాంధ్రభాషకొక నూతన వికాస మేర్పడుననుట నిశ్చయము.

ఇది యిటుండ నీతాటియాకుప్రతులయందలి పాఠభేదములు ముద్రిత గ్రంథపరిశోధకుల ప్రమాదములఁదెల్పుచు లక్షణలక్ష్యతాత్పర్యనిర్ణయమున కెంతేని సహకారులగు ననిగూడఁ దెలుపవలసియున్నది. ఈ పరిశోధనఁ జేయుచుండగనే నాదృష్టి కావ్యాలంకారచూడామణిపైఁ బ్రసరించినది. కావ్యాలంకారచూడామణి వ్రాతప్రతులు పరిషత్తార్యాలయమున మూఁడుగలవు. వీనిలో నొకటి 75, రెండవది 871, మూడవది 3820 సంఖ్యలుగలవై యున్నవి. ఈమూఁడు వేత్వేరు జల్లాలనుండి తేబడినవియే. పాఠభేదములఁ దెలుపునపుడు గ్రమముగ వీనిని 'క' 'గ' 'చ' యని వ్యవహరింతును.

కావ్యాలంకారచూడామణి యను నీలక్షణగ్రంథమును రచియించినవాఁడు విన్నకోట పెద్దనకవి. ఈగ్రంథరాజము చాలకాలము వఱకు ముద్రణభాగ్యమునందకయే కాలగర్భమున నణఁగియుండి, తుడికు వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారి దృక్పథమునఁబడి యాంధ్రలోకమున కండుపాటులోనికి వచ్చినది. ప్రథమమున నీగ్రంథమం దేడాశ్వాసములు మాత్రమే శ్రీ శాస్త్రిలవారు తమ జ్యోతిష్కతీముద్రాక్షరశాలయందుఁ బ్రకటించినారు. పిమ్మట నాంధ్రసాహిత్యపరిషత్తువారి గ్రంథమందలి యెనిమిది తొమ్మిదవ యాశ్వాసములను బ్రత్యేకముగ

1920 సం॥నఁ బ్రకటించినారు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారును 'విద్వాన్' మున్నగుపరీక్షల కీ గ్రంథమును బాఠ్యముగా నిర్ణయించుటచేతను, ఇందుఁజూరిత్రాంశములు హెచ్చుగనుండుటచే విమర్శకుల కత్యంతోపయోగియగుటంజేసియు నేటికి దీనిని నాలుగుమాఱులు ముద్రింప నవకాశము గల్గినది. వీనిలోఁ బ్రథమముద్రణము 1893 వ సం॥నను ద్వితీయముద్రణము 1909 వ సం॥నను, ... చతుర్థముద్రణము 1938 వ సం॥నను జరిగినవి. నాలుగుద్రణములందును 'మక్కి మక్కి' గనే యున్నవిగాని పాఠములం దెచ్చటను మార్పుగానరాదు. తొలుత నీ యేడాశ్వాసముల గ్రంథమును బఠింపఁజేసి రింపి ప్రకటించిన వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారి పాండిత్యవిశేషమాంధ్రలోకమునం దెల్లెడలఁ బ్రసిద్ధమే. వీరలు రచించిన గ్రంథరాజములు, పఠింపఁజేసిన యాంధ్రవివరణముతోపాటు ప్రచురించిన గ్రంథములును సర్వథా నిర్దుష్టములు నిరుపమానములును. శాస్త్రులవారు పఠింపఁజేసిన గ్రంథమునందలి దొసఁగులెంచుట నాపనిగాదు. అద్దానికి నేను సమర్థుఁడనుగాను. కాని, ముద్రితమైన కావ్యాలంకారచూడామణిలోఁ బలుతావులందలి పద్యములు లక్ష్యలక్షణవిరుద్ధములుగ నుండుటంజేసి, యివి యన్నియుఁ గవిలోపములేనా? లేక యిందేవేని పాఠభేదములుండునా? యను సందేహముతోఁ బై మూడుప్రతులను దీసి పఠింపఁజేసితిని. వీనిలోఁ బెక్కుతావుల నొకేకీతిగ భిన్నమైన పాఠములుండుటను, ఆపాఠములకు ముద్రితగ్రంథమునందలి పాఠములకు మిక్కిలి భేదము పొడనూపుటవలసను, పఠింపఁజేసినచో వ్రాతప్రతులందలి పాఠములే రమ్యములని తోచుటవలసను వానిని గొన్నింటి నిటఁ బ్రకటించఁగడఁగితిని.

1

క. రస మారోప్యంబగుటఁ

బొసఁగదు నాట్యములయొక్క బొల్బుగఁ దత్త

త్వసర స్తరణము చేతఁ

వెససామాజికులయందు వేడ్లకు నెలవై.

కా. చూ. ౨ ఉ. ౨ ప.

“రస మూరోప్యము గాన నాట్యములము దా రస ముండనేరదు.”

అని యీషద్యపూర్వార్థమునకు భావము. ఇట ‘నాట్యములందు’ అను చోట ప్రాతప్రతులు మూడింటిలోను ‘న ర్తుకుల మందు’ అని కలదు. దీని కవ్యవహితపూర్వమునం దున్న పద్యసందర్భమును బట్టి యీపాఠ మే యుక్తమని తోచును. చూడుడు.

“ప్రోడలకుఁ గావ్యములయందుఁ బొందురసము

ద్రష్టలకు నాట్యములయందుఁ దనరురసము.... .”

సాహిత్యరత్నాకరము. “అష్టా వేవరసానా త్యేస్వీతి కేచిదచూచుదఁ.”

రసగంగాధరము. పౌరట. 30.

ఆలంకారికసిద్ధాంతమిట్లు ప్రసిద్ధముగనుండ ‘పాసగదునాట్య ములయందు రసము’ అనుట పాసగుటెట్లు ?

అదియుఁగాక కవియిటఁ జెప్పఁబూనినది “రసము నటాశ్రయము కాదు. ఆనటుఁడు ప్రదర్శించు విభావాదులస్థగించుటచే సామాజికుల యందే యీరస ముండును.” అనునదియే. చూడుడు. ప్రతాపరుద్రీయ మున. విద్యానాథుఁడు, రసము నాయకాశ్రయమని చెప్పి, పిమ్మట “అథ వా మాలత్యాదిశబ్దభ్యః యోషిన్తాత్రప్రతీతౌ, రావణాదిశబ్దభ్యశ్చ శత్రుమాత్రప్రతీతౌ, స్తుత్యా రూఢేన తత్తద్యోషిద్విశేషేణానుకార్యేణ సామాజికాశ్రయత్వమపి న విరుద్ధమ్.... .నటస్యానుకరణమాత్రపరత యా నైవ రసాశ్రయయోగ్యతా. అనుభావాదీనాం ప్రకాశనం శిక్షా భ్యాసపాటవేనైవ ఘటతే.”

ప్రతా. రసప్ర. ౯౯.

అని రసము నటాశ్రయముకాదని వక్కాణించియున్నాఁడు.

క. అసితంబగు రత్నాది

ప్రసరణచే దేజర్లి ప్రథమరసాదల్

పొసగఁబడునెచట నదివో

రసవదలంకారమనఁగ రసికుల కెక్కు ౯.

కా. చూ. గి. ఉ. గి. ప.

ఇటు మూఁడుప్రతులలోను అసితంబగు రత్నాది అని కలదు. ఈపాఠమే యుక్తము. ముద్రితపాఠ మనన్వితముగ నున్నది. ఏలయున, అసితరత్నప్రసారములకు శృంగారాదిరసములకు సంబంధమేమి? ఇచటఁ గవి చెప్పఁబూనినది “విభావామలచే బరిపుష్టి నందిన రత్నాదిస్థాయి భావములచే దేజర్లి శృంగారాదిరసము లెచ్చట సహృదయహృదయాహ్లాదకముగఁ బొసఁగఁబడునో యదియ రసవదలంకారము” అనునదియే.

మఱియు విన్నకోట పెద్దన, ఇందలి యలంకారలక్షణముల నన్నిటిని దండికావ్యాదర్శమునుండి సేకరించినాఁడు. అచ్చట లక్షణమీతీరున నే యున్నది. చూఁడు.

“ప్రేయః ప్రియతరాఖ్యానమ్ రసవ ద్రసపేశలమ్.

కావ్యాద. ౨ ప. ౨౭గి శ్లో.

“రసపేశలమ్ = విభావాదిభిర్వ్యక్తః చిత్తవృత్తివిశేషః రత్నాది రూపః స్థాయిభావః రసః తేన పేశలం సహృదయహృదయాహ్లాదకత్వం యత్ తత్ రసవదలంకారః”

కావ్యాదర్శవ్యాఖ్య. కుసుమప్రతిమ. 211 పొరట.

ఇచటఁ దాటిఁచూకుప్రతిలో సంయుక్తవర్ణమగు ‘స’ కు, ‘య’ కు భేదము గుర్తింప ననువు కాకపోవుటచే నచ్చులో ‘రత్నాది’ యని పడియుండెనేమో యనిపించుచున్నది. ఇటులనే ‘ల’ కు మాఱుగా ‘అ’ కూడ ముద్రింపఁబడి యుండవచ్చును.

(సశేషము.)

కావ్యాలంకారచూడామణి.

కొన్ని పాఠ భేదములు.

వ్యాకరణవిద్యాప్రసీఱ-చిలుకూరి పాపయ్యశాస్త్రి.

(అనువృత్తము)

(3)

క. ప్రళయము నా సుఖదుఃఖా

దుల నిండ్రియమూర్ఛనంబుఁ దొఱఁగుటదానిన్

దెలియుచది భూమిపతన

సలితాకారములచేతఁ గనుఁగొని చతురుత్. ప్ర-ఉ. ౪౧-ప.

ఈపద్యమునందలి 'తొఱఁగుట' యనుచోట 'క' 'గ' ప్రతులు రెండిటను 'తొడరుట' యనియేకలదు. సుఖదుఃఖాదులచే నిండ్రియములు మూర్ఛనంబు విడుచుట ప్రళయమని ముద్రితపాఠమున కర్థము చెప్పవలయుచుగదా! "ప్రళయ సుఖదుఃఖాద్యైర్గాఢ నిండ్రియమూర్ఛనం" అనులక్షణముచే, సుఖదుఃఖాదులచే గాఢముగ నిండ్రియములు మూర్ఛనందుట ప్రళయమని యాలంకారికసిద్ధాంతము. కావున 'తొడరుట' యనుపాఠమే యుండవలయును.

(4)

క. ఘనవిజ్ఞానం బాత్తకు

మనసుననే కలుగు నట్టి మనసున కబ్బున్

కనదిండ్రియములచేతన్

వినఁగా వీనులకు నొదవు విషయప్రాప్తిన్. ఉ. ౧-ప ౧౯.

ఇట 'క' 'గ' ప్రతులలో "వినుతేండ్రియములకు నొదవువిషయ ప్రాప్తిన్" అనుపాఠముగలదు. విజ్ఞానము, ఆత్మకు మనసుచేతను, మనమున కిండ్రియములచేతను వీనులకు, విషయప్రాప్తిచేతను గలుగు

నని ముద్రితపాఠమున కర్థము. విషయసంబంధమున శ్రవణేంద్రియము
 నకే గాక యితరములగు నింద్రియములకుఁగూడ విజ్ఞానము కలుగును;
 గాన 'వినుతేంద్రియములకు' అనియే యుండనగును. ఆత్మకు మనసుచే
 తను, మనమున కింద్రియములచేతను, ఇంద్రియములకు విషయప్రాప్తి
 చేతను విజ్ఞానము కలుగునను సర్థమే సమంజసము; దానంజేసి యివట
 వ్రాతప్రతులందలి పాఠమే యుక్తము.

(5)

చ. సురుచిరత్న కీలి¹తము సూతము బన్నసరంబు సూపు క
 ప్పరపుఁ గరండముం దెఱచిపుచ్చు వెలుం²గున నంచు విశ్వభూ
 వరుఁడొక యింతిఁ బల్లుటయు వచ్చిన నెచ్చెలు లంతటంతటన్
 సురు³చిర సాలభంజకల చొక్కపు జోటు⁴లవోలెఁ జూడఁగన్.

ఉ గీ ప ౨౨.

ఈపద్యము తాటియానుప్రతులల్లో నీ తీరున నున్నది.

సురుచిర రత్న¹కీలనముసూతము బన్నసరంబుసూపు క
 ప్పరపుఁగరండముందెఱచి పుచ్చు పలుం²గుల నంచు విశ్వభూ
 వరుఁడొక యింతిఁబల్లుటయు వచ్చిన నెచ్చెలు లంతటంతటన్
 సురిగిరి సాలభంజకల చొక్కపుఁ బోటు³ల వోలెఁ జూడఁగన్.

ఇందు మొదటిదగు 'కీలితము' అనుచోట 'కీలనము' అనికలదు.
 రెండుపాఠములలో నేదియయినను సర్థము సమానమే; కాని వివిధప్రాంత
 ములనుండి సేకరించిన ప్రతుల మూడిటఁ బాఠ మొకేకీతిగ నుండుటం
 జేసి 'కీలనము' అనునదియే కవిసమ్మతపాఠమగు నేమో యనిపించుచున్నది.

ఇక 'వెలుంగున' యనుచోట 'పలుంగుల' యనియే మూఁడు
 ప్రతులందు గలదు పై పాదమున 'హారముఁజూపుము; రత్నములకట్ట
 డపుఁబవిచూత' మనినట్లే, 'కప్పరపుఁ గరండముం దెఱచిపుచ్చుము,
 స్ఫటికములఁజూత' మనునన్యూపదేశముతోఁగూడిన యర్థమిటఁ గవ్యభి
 ప్రేతము గానోపును.

'సురుచిర' యనుచోట 'సురిగిరి' యనుపాఠముగలదు. ఇట సీక్రియాపదము లేకున్నచో నర్థమేలేదు. ఏలయన- "ప్రియుఁడొక యింతిని జూచి యన్యోపదేశముగాఁ దనకార్యప్రాప్తిని గోరునపుడు చెలికత్తియలచ్చటచ్చట సుందరమగు నాడుబొమ్మలవోలె" అనుచోఁ గ్రియాకాంక్ష వెంటనే కలిగి తీరును. దానిని బూరించుటకు వేఱొక క్రియాపదమును వెదకి తీసికొని రావలసివచ్చును. మఱియు సుందరమగు ననునర్థమును దెలుపు 'చొక్కపు' అనుపద ముండఁగ నీ 'సురుచిర' యను పదము వ్యర్థమేయగును, కావున నిట నిదియే సరియగు పాఠమని చెప్పవగును ఇంతకు మూఁడుప్రతుల నొకేరీతిగఁ బాఠముండుటయు సీవిషయమును స్థిరపఱుచుచున్నది.

'చొక్కపుజోటలవోలె' అనుచోట 'చొక్కపుబొటలవోలె' యనుపాఠమున్నది. రెండిట నేది యయినను నర్థము సరిపడవచ్చును.

(6)

సి. వేదశాస్త్రరహస్యవిధు లెల్లఁ బఠించి
సవిఁ జతుర్వర్గప్రశస్తి నంది

.....

గీ. అచట నచ్చటనున్న కావ్యాగమములఁ
 జెలఁగి సత్తవిసాకర్య సిద్ధికొఱకు
 న్నొక్కవోటనె యొడఁగూర్చ నుత్పహించి
సత్తఱావరి విశ్వేశచక్రవరి

ఉ ౧. ప ౯.

ఇట 'గ' ప్రతిలో 'సవి' యనుచోట 'సరి' యనుపాఠముగలదు. సవియను పదమునకు-అని, మిష, యనునర్థములు నిఘంటువులలోఁ గలవు. అట్టియర్థమిచటఁ బొసగనేరదు. కావున 'సమముగఁ జతుర్వర్గములయందుఁ బ్రాశస్త్యమును బడసి' అనునర్థమునుగూర్చు 'సరి' యనుపాఠమే యుండనోపును.

మఱియు నిట గీతపద్యమునందలి చతుర్థపాద మీ ప్రతిలోఁ బ్రథమపాదముగఁ గానవచ్చెడిని.

(7)

క. ప్రణయమున రాజనారా

యణఁడతిశౌర్యముగఁ జేయునాదరణశుభ

క్షణ తృప్తి నఖిల నృపతులు

ప్రణతిప్రణతులకుఁ జొరదు పరమోత్సుకులై. ఉ. ౧. ప ౧౦౨.

• ఇట 'క' 'గ' ప్రతులలో 'అతిశౌర్యముగ' అనుచోట 'అతిశయితముగ' అనికలదు. ఆదరణము చేయునపుడు శౌర్యమున కావశ్యకతయుండుటబోదు. కావున నీపాఠమే సమంజసము.

(8)

క. శంకింపక సురవనితా

శంకరులగు విశ్వవిభుని సమదభటులకున్

బింకముగ మేను లుబ్ధినఁ

గంకణములు విరిసె శౌర్యగరిమోత్పత్తిన్. ఉ. ౧. ప ౧౨౩.

'క' 'గ' 'చ' ప్రతులు మూడింటిలో 'కంకణములు' అనుచోట 'కంకటములు పగులు' అనుపాఠముకలదు. సమదభటులకు శౌర్యాతిశయముచే మేనులుబ్ధినఁగంకణములు(కరభూషణములు)విరిసెననుటకంఠంఠెఁగంకటములు (కవచములు) పగిలెననుటలో నుత్సాహ మధికముగఁ గానవచ్చెడిని.

(9)

క. వినువారికిఁ గనువారికిఁ

దనరు విభావాను భావ దర్శనచయముల్

ఘనరసపోషకములు నాఁ

జనుఁ గవితా నాట్యములఁ బ్రసన్నాకృతులై. ఉ. ౨ ప. ౬.

ఇట మూఁడుప్రతులలోఁ బై రేఖాంకితస్థలమునఁ 'విభావాది భావదర్శనచయముల్' అనికలదు. 'విభావాది' అనుటచే విభావానుభావసాత్త్వికవ్యభిచారిభావములు గ్రహింపనగును. ఘనరసపోషకములు విభావానుభావములుమాత్రమే గాక సాత్త్విక వ్యభిచారిభావములు గూడ నగునుగాన వ్రాతప్రతులందలిపాఠమే యుక్తముగా నుండెడిని.

(10)

క. తిరమగు నొకయర్థమ తో

సరియగు నర్థాంతరంబు సమకొల్పి తగన్

బరమైన నపరమైనను

ధరిణి నిరూపించఁగా నిదర్శనమయ్యెన్.

ఉ గి. ప ౯౧.

ఈ లక్షణమునకు మూలమగు కావ్యాదర్శనమునందు నిదర్శనా
లంకారలక్షణ మిఁతీరున నున్నది.

అర్థాంతరప్రవృత్తిన కించి తత్సద్భవం ఫలం

సదసద్వా నిద స్ఫ్యేత యది తత్యాత్ నిదర్శనం.

‘సదసద్వా’ అన దానికి వివృతిగ ‘పరమైన నపరమైన’ యనుట
సరిగాదు. దీనిని కట్టి ‘పరమైన నపరమైనను’ అను వ్రాతప్రతులపాఠమే
సమంజసము కావచ్చును.

(11)

ఉ. పంకజమున్ దొఱంగి తదుపాస్తచర్తస్థధుపప్రసక్తికిన్

గొంకి ఝషాఁరూపములకున్ జన నాధుని కింతయక్తుపైఁ

గింకిరిగాఁగ లచ్చి తిలకించి యజస్రమునుండుఁగాత ని

శృంకఁజుక్య విశ్వవనుఁజ్రభుపుణ్యకటాక్షదృష్టులన్. ఉ.౧.ప-౨.

ఇట ‘గ’ ప్రతిలో ‘కింకకుఁగాక’ యని కలదు. పంకజమునువీడి,
ఆ పంకజసమీపమునఁ జరించు వధుపప్రసారమునకుఁ దలఁకి, మత్స్య
కూర్మాద్యవతారములకు లోనగు నాధుని కక్షస్థలముపై రోతయగున
ట్లుగా లక్ష్మీ పరికించి విశ్వవిభుని పుణ్యకటాక్షదృష్టులం దజస్రమునుండుఁ
గాత ననునది ముద్రితపాఠమున కర్థము. ఇక వ్రాతప్రతియందలి పాఠ
మున కంతకంటె సర్థసారశ్య ముండునేమో? ఏలయన, కింకకుఁగాక
యనఁగా, కోపమునకుఁ గాక, కోపమునకు వశముగాక యని భావము.
కట్టి ప్రయోగము వెద్దనది వేఱొకచోటగూడఁ గలదు. చూడుఁడు:—

క. గజభుజగాదుల దెసఁగల

గుజిబిజికింగాక వీడుకొన్నదివోలెన్ ...

ఉ. గీ. ప. ౮౩.

గుజిబిజికింగాక = గుజిబిజికి వశముకాక యని యర్థము.

మఱియు, తొఱంగి, కొంకి, యనుక్వార్థకప్రయోగములతోపాటు కింకకుఁగాక యనుచోట 'కాక' యనుక్వార్థకమునే కవి ప్రయోగించి నాఁడనట లెస్స.

(12)

క. నవరస విస్ఫుటకరణ

ప్రవణములగు నుచితరుచివిభావములెల్లన్

వివిధస్త్రీపురుషులయం

దవిరళముగఁ బొడముఁ దెలియఁగును గవీంద్రుల్ ఉ. గీ. ప. ౨౧
ఇట "ఉచితరుచివిభావములెల్లన్" అనుచోట 'ఉచిత రచితభావములెల్లన్' అని 'క' 'గ' ప్రతులలోఁ బాఠముకలదు. నవరసస్ఫూర్తిని గలుగఁజేయుటయందఁ బ్రవణములగు, తగినరుచి గలిగిన విభావములన్నియు వివిధ స్త్రీపురుషులయందఁ దఱుచుగఁ బొడమునని ముద్రితపాఠమున కర్థము. ఆలంబనోద్దీపనభేదముచే విభావము రెండువిధములు. ఇతరాలంకారికసిద్ధాంతముచొప్పున నాలంబన విభావము నాయికానాయకులే యగుదురుగాన, వారలు స్త్రీపురుషులయం దవిరళముగఁ బొడముట సంభవింపకుగదా. మఱియు స్త్రీపురుషులయందు విభావములే పొడమియితరభావములు పొడమకుండుటెట్లు? ఇక వ్రాతప్రతులలోని పాఠమును గ్రహించినచో, తగునట్లుగ రచియింపఁబడినభావములు—అనఁగా విభావానుభావ సాత్త్వికవృద్ధిచారిభావములు—స్త్రీపురుషులయం దవిరళముగఁ బొడమునను కర్థము సిద్ధించును. అప్పుడు వైవిరోధము లుండఁ జాలవు కావున నిట 'ఉచితరచితభావములెల్లన్' అనుపాఠమే సమంజసము.

ఇక 'తెలియగును గవీంద్రుల్' అనుచోట 'తెలియఁగు సుకవీంద్రుల్' అని కలదు. ఇట నేపాఠమును గ్రహించినను సమానమే.

(13)

క. ఈకోల ధ్వజు ననిపెను

బోకులచే నఱ్ఱుఁ గడుపుఁ బాలిసినయరినా

రీకులము నెరయ శోకం

బాకారముదాల్చినట్ల యంగంబులతోన్

ఉం. ప. ౧౨౨

ఈపద్యము (క) (చ) ప్రతులలో నిట్లున్నది.

ఈకోలధ్వజు నసిపెనుఁ

బోకులచే నఱ్ఱుఁ గడుపుఁ బాలిసిన నరినా

రీకులము లెరియు శోకం

బాకారము దాల్చినట్టి యంగంబులతోన్.

తమ నడవడులచేఁగంతము కడుపుచెడిన శత్రునారుల సమూహము శోక
మాకారముఁ దాల్చినట్లుగ నవమవమాలతో నిండునట్లుగా నీకోలధ్వజుని
బంపె ననునది ముద్రితపాఠమున కర్థము. 'అనిపెను' అనుదానిని గ్రియ
గా గ్రహింపక, అనిన్ = యుద్ధమునందు, పెనుబోకులచే = పెద్దపోకడలచే
నను నర్థమును స్వీకరించినచో నప్పుడు క్రియాపదము లోపించును. ఆ
పక్షమున పెనుబోకులచే నని యర్థబిందుఘటితముగ నుండవలెను.
అదియునుంగాక కోలధ్వజుడగు విశ్వేశ్వరు ననుపుటచే శోకాతిశయము
స్ఫురింపనేరదు. ఎట్లయినను నర్థసారశ్యము గనబడదు.

ఇక వ్రాతప్రతులందలి పాఠమునకన్ననో "ఈవిశ్వేశ్వరుని
ఖడ్గముయొక్క పెద్దపోకడలచేఁ గంతమును గడుపుచు జెడిపోఁగా శత్రు
వులయొక్క స్త్రీసమూహములు శోకమాకారముఁ దాల్చినట్లున్నయవ
యవములతోఁ బరితపించును" అనునర్థముతోఁచును. ఇచట ఎరియున్
అనునది క్రియాపదము. ఈపాఠమున నంతకంటె నర్థసారశ్యము గలదు.
కావున నీపాఠమే సమంజసము కానోపును.

ఇట్లొక్కొక్కపాఠమును సోపపత్తికముగా వివరింపఁదొడఁగిన
చో గ్రంథవిస్తరమగుచుగాన నికమీఁద వ్రాతప్రతులందలి పాఠభేద

ములనుమాత్రమే వివరించువాడ. వ్రాతప్రతుల పాఠములలోఁ గొన్ని లేఖక ప్రమాదములుండియుండును. అట్టితావుల ముదితప్రతులందలి పాఠములే గ్రాహ్యములు. ఏమైన నున్నవాని నున్నట్లుగఁ దెలిపినచో విమర్శకులందలి గుణదోషములఁ బరిశీలించి సరియగు పాఠమును గ్రహింతురుగాక యని నామనవి

• ఈ పాఠ భేదములను నిరూపించునపుడు తొలుత ముద్రితపాఠములును బిమ్మట వ్రాతప్రతుల పాఠములు నుండును. 'క' 'గ' 'చ' అనునవి వెనుక నేఁ దెలిపిన సంఖ్యలుగల వ్రాతప్రతులందలి పాఠములకు సంకేతములుగాఁ దెలియు ఁది. వెనుకఁ జచ్చించిన పద్యములను వదలి మిగిలిన పద్యములందలి పాఠ భేదములను గ్రమముగఁ దెపులుచున్నాఁడను.

ప్రథ మోల్లాసము.

౧ విద్వద్విశ్రమ హేతుకం విహారతాం చాళుక్యవిశ్వప్రభా

గ. విద్వద్విశ్రమ హేతుకం విహారతాం చాళుక్యవిశ్వప్రభా.

౧౧ అశ్రుతవై రివర్గుఁడు సమాశ్రితభర్గుఁడు

గ. అశ్రుతవై రివర్గుఁడు సమర్చితభర్గుఁడు.

౧౨ స్పందన మొప్పుఁ జెప్ప బహుపక్షబలంబునఁ గ్రంతుఁ జెంది

గ. స్పందన నొప్పుఁ జెప్ప బహుపక్షఫలంబునఁ గ్రంతుఁ జెంది.

రాజహంస నివహంబులఁ బట్టి వధించి సన్నతిన్

గ. రాజహంస నివహంబులగిట్టి వధించు సన్నతిన్.

౧౩ ఛందో విచిత్ర ప్రచారము క. ఛందో విచిత్ర ప్రచారము

౧౪ కనుఁ గొనియొడఁ గూర్చి యిత్తు క. కనికొనియొడఁ గూర్చి యిత్తు

౧౫ అర్థమునత త్వవిబుద్ధము, భావముగ. అర్థవశత త్వవిబుద్ధము భావము

• ౧౬ అట్టి విజ్ఞానకలితమై యమరు భావము

క. గ. అట్టి విజ్ఞానకలితమై యలరు భావము.

సంజ్ఞ లఁ దనర్చు, క. గ. సంజ్ఞ లఁ దనర్చి

రసనిదానంబుగాఁగ, క. రసనిదానంబనాఁగ

గ. రసనిదానంబునాఁగ

౨౪ విశ్వజనపాలుని, క. గ. విశ్వనరపాలుని

౨౬ చతురాహ్వయంబు లుద్దీపనముల్

క. గ. చతురాహ్వయముల నుద్దీపనముల్

౨౭ హరికేయూరమంజీర కంకణకంఠికాదులు

క. హరికేయూర మంజీర కంకణకర్ణికాదులు

విభవములఁ బొందుఁజాళుకృ విశ్వవిభుఁడు

క. గ. విభవములఁబొందుఁ జాళుకృవిశ్వనాథుఁడు

౨౯ లేతనిగ్గుతోఁ, క. గ. లేతసిగ్గుతోఁ

బొదలెడి తారకల్, క. గ. బెదలెడి తారలున్

చెలికత్తెలకందముసేయు, క. గ. చెలికత్తెల కడ్డముసేయు

చెప్పనొప్పుగన్, క. చెప్పనొప్పుగన్, గ. చెప్పెనొప్పుగన్.

౩౦ స్తంభంబు నాఁగ నెఱుఁగఁగవలయున్

క. గ. స్తంభంబునాఁగ నెరయఁగవలయున్

౩౨ క్రొవ్వటియని, క. గ. క్రొవ్విరియని

పాలుపడున్ బగఱ, క. గ. పాలుపడున్ బగఱి

౩౩ ఇష్టస్పర్శన ప్రకాశన విధులన్

క. గ. ఇష్టస్పర్శన ప్రకాశితమరయన్

౩౪ గాఢాలింగనముల, క. గ. గాఢాలింగనమున

వడువున నొప్పున్, క. గ. వడువుననొప్పెన్

౩౫ సంహతి యశ్రు వండ్రు, క. గ. సంహతి నశ్రు వండ్రు

నఖముఖకృతమార్జనవిధులు, క. గ. నఖముఖకృతసర్జనవిధులు

౩౬ పరస్పృశవనితా, గ. పరసుతవనితా

౩౭ భయరోషమహర్షణాదుల

క. భయరోష మర్షణాదుల, గ. భయరోషమహర్షణాదుల

౩౮ రాగమ గణలకః దేర్పఃగ క. గ. రాగమ న నలిగి తేర్పఃగ
నాగతుఁడగు, క. నాగరుఁడగు
రమణికలంగెన్, క. గ. రమణియలంగెన్

౩౯ హర్షాదిరుజలు, క. గ. హర్షాదిజరలు

౪౦ మదఃమతులు వడవడ క. గ. మది విమతులు వదవద

౪౧ నెమ్మది మూర్ఖిలి, క. గ. నెమ్మది మూర్ఖిలు

౪౨ సారమతి విశ్వసృజతిని, క. సారమతి విశ్వసృప నిను

౪౩ చెమరు వాటిల్లు, క. గ. చెమట వాటిల్లు

౪౪ విబోధ కౌత్సుక్యములును, క. గ. విబోధ నౌత్సుక్యములును

౪౫ కారణంబై యొంటన్, క. గ. కారణంబై యొకటన్

౪౬ క్షేశముడుప నింతులతరమే, క. క్షేశముడుప నింతులవశమే

౪౭ ఇదియును నదియును యట్లయి. గ. ఇదియును నదియును యెట్లై.

౪౮ ఈనవశిశిరోపచార మేటికి నెలతఱ

క. ఈనవశిశిరోపచార మేటికి నలతఱ

గ. ఈనవశిశిరోపచార మేటికి నలితఱ

౪౯ కించిత్సంపదవిద్యో, క. గ. కించిత్సంపద్విద్యో

నించునె విశ్వమేదిసీశ్వరుసభలోన్

క. నెంచరు విశ్వమేదిసీశ్వరుసభలోన్

గ. నించవు విశ్వమేదిసీశ్వరుసభలోన్

౫౦ పరబలమదఃద్యా, క. గ. పరబలగుణవిద్యా

తఱుచగు దోషాచరణము, క. గ. తఱుచుగ దోషాచరణము

౫౧ కవిగర్విషు లసూయల్, క. గ. కవివర్విషు లసూయన్

వేమఱు భావింతురు, క. గ. వేమఱుఁగావింతురు

౫౨ పొందుగ నిజకృత్యంబుల, క. గ. పొందగు నిజకృత్యంబుల

చందం బతిప్రీతి నెఱుఁగఁజను, క. గ. చందం బాధృతి నెఱుంఁగఁజను

౫౩ జనులరయంగన్, క. గ. జనులడరంగన్

౬౩ ఘ ర్తనువిదళతలఁ, క. గ. ఘ ర్తనువిరళతలఁ
 ౬౪ అలతవొడమ నడలుచు, క. అలతయొదవ, గ. అలతవొడమ.
 పడతుకలు పతులు మనుగడ, క. పడతులకుఁ బతులు మునుకడ
 గ. పడతుకలపతులు మునుకడ

నడరఁగఁ గరవాలభైరవార్చలు సేయఁ

క. గ. నడరక కరవాలభైరవార్చలు సేయఁ

౬౬ మనలాసికాతనూల్లాసము, క. మనబాలికాతనూల్లాసము

౬౭ చింతనవిధుల మెఱయ, క. గ. చింతనవిధుల నొదవి

౬౮ నానతిఁజేసిన, క. నారతిఁజేసిన, గ. నాళతిఁజేసిన

పికంబు గూయ, క. గ. పికంబు గూసిరఁ

౭౦ దూరమునంగని రాగసక్తయై. క. గ. దూరఁగనుంఁగొని రాగసక్తయై
 పయ్యెదఁజక్కఁజేర్చె బొలపంబున మర్చె గఱాక్షనీక్షులన్.

క. గ. పయ్యెదఁ జక్కఁదీర్చె బొలపంబు నమర్చె గఱాక్షనీధులన్.

౭౧ తనరు ననిష్టాగమనంబున. క. గ. తనరు ననిచ్ఛాభిగమనముననగు

౭౨ తదీశుతో వేస ముదంబున. క. గ. తదీశుతోడన ముదంబున

చన్నమనంబుఁ ద్రిప్పఁగా. క. చన్నమనంబుఁదివ్వఁగా
 గ. చన్నమనంబు దింపఁగా

౭౩ ప్రబ్బికొను వెఱగుపాటు క. గ. ప్రబ్బికొను వెకఁగుపాటు

౭౬ మత్యచరితవిశ్వేశ్వర. క. మత్యవిదితవిశ్వేశ్వర
 గ. మత్యచలితవిశ్వేశ్వర

౭౭ రంద్ర వికారవిలోచన. క. కుంద్ర వికారవిలోచన
 గ. రుంద్ర వికారవిలోచన

సాంద్రవికారముల. క. గ. సాంద్రవివేకమున

౭౮ పాలిత విశ్వంభరుడనుచు. క. గ. పాలితవిశ్వంభరుడగుచు

శశ్వత్పరి బోధసిద్ధిఁ జాటిరి జగతిన్

క. శశ్వత్పరి బోధవృద్ధిఁ జాగిరి జగతిన్

గ. శశ్వ త్పరిబోధసిద్ధిఁ జాఁగిరిజగతిన్.

- ౨౯ తత్పర తవిలంబమున. క. గ. తత్పరి తవిలంబమున
- ౩౦ వహింపవచ్చు నప్పుడు. క. గ. వహించి వచ్చినప్పుడు
- ౩౧ అమితవిచిత్రాలోచన. క. గ. అమితవిచిత్రాలోకన
సమయంబుల సంభ్రమించు. క. గ. సమయంబుల సంభ్రమించు
ఆవేగమునాఁబడు. క. ఆవేగ మనాఁబడు
- ౩౨ సాబగారు విశ్వభూవరు. క. గ. సాబగార విశ్వభూవరు
- ౩౩ కథన వికటము. గ. కథన వికలము
- ౩౪ బాణకళాగర్వమున. క. బాణకళావర్గమున
- ౩౫ ప్రయుతముదము హర్షంబు. క. గ. ప్రీయతముగా హర్షంబు
- ౩౬ కుపితాత్తున కుద్భవించు. క. గ. కుపితాత్తుల కుద్భవించు
మత్సరపాప వ్యపదేశంబుల. క. గ. మత్సరపాదవ్యపదేశంబుల
నెఱుఁగ నగుఁ జతురులకున్. క. గ. నెఱుఁగవలయున్ జతురుల్
- ౩౭ అగ్నికణము లురులు నీ. క. అగ్నికణము లురుల నీ
ఈపరగండభైరవుని. క. గ. ఈపరగండభైరవుని
- ౩౮ అలపున నలసత. క. అలపున నలసత
- ౩౯ బోటులచూపుల కింపొనర్చె. క. గ. బోటులచూపులకింపొనర్చె
చెలఁగెను తేట్లనన్ జెలిమి. క. గ. చెలఁగెను తేటులం జెలిమి
- ౪౦ బోపాయ సుదర్శనాంచల విభగ్నుల.
క. పరోపాయసుదర్శనాంచలవిభగ్నుల
పచరింతురెప్పుడున్. క. గ. ప్రసరింతురెప్పుడున్
- ౪౧ అపస్మాగులగతిఁ బొగులుచు. క. గ. అపస్మాగులగతిఁ బొరలుచు
- ౪౨ చిత్తప్రియవనితాహతి. క. గ. చిత్తప్రియవనితాహృతి
- ౪౩ భ్రాంతులై తఱుచు. క. గ. భ్రాంతులై పఱుచు
తత్తత్ప్రదేశంబులన్. క. గ. తత్ప్రాంతదేశంబులన్.
- ౪౪ చిత్తమున నున్న యునికిని. క. గ. చిత్తముననున్న యునికిన
పుట్టునెఱిఁగి. క. గ. పుట్టువెఱిఁగి

౯౮ సాగరగిరిసరిదరణ్య. క. గ. సాదరగిరి సరిదరణ్య

౧౦౦ మచుజపతులకా. క. గ. మచుజపులారా !

అక్కజమగు. క. గ. అక్కజముగ

కమరిపోక. క. గ. కమలిపోక

౧౦౧ జడతయది కడు ముదంబునబడు.

క. గ. జడతయది దడుచు దనమనబడు

ఇష్టానిష్టకర్మభంజనములచో

క. గ. ఇష్టానిష్టకర్మభజనంబులచే

అడరెడు భయమోదాదులు

క. గ. అడరెడు భయమోహాదులు

౧౦౨ గుణగణవిగుణోత్తరణ క. గ. గుణవిగుణోత్తరణపరి

౧౦౪ ఆవెరగుల కలుగవలయు నలిగిన పిదపన్

క. గ. ఆవెరవులు గలుగవలయుఁ గలిగినపిదపన్

౧౦౭ నొట్టిడి నట్లంట నోప నొల్లక మదిలో

క. గ. జట్టిడి నట్లంట ముట్ట నొల్లక మదిలో

౧౦౯ తెలియనగున్. క. గ. తెలియఁదగున్.

౧౧౧ విస్ఫురిత వ్యాధియనబడు. క. గ. విస్ఫురితవ్యాధియనం జను

౧౧౨ కేలెరియు నొడలు దడివినఁ. క. కేలెత్తి యొకలు దడివిన

రోలంబము లూపులే శిఖుల మండిపడున్

క. రోలంబము లోర్పు వేశిరుల మ్రుదిపడున్

గ. రోలంబము లోర్పు వీశిరుల మ్రుదిపడున్

౧౧౪ తూణముఖంబునందు. క. గ. తూణముఖంబులందు

౧౧౩ సతతరస్థాయిభావ. క. గ. సతతనవస్థాయిభావ

౧౧౮ స్థానజాతచేష్టాంగకమై. క. గ. చ. స్థానజాతచేష్టాత్తికయై

౧౧౯ ప్రతిపాదన మెఱుఁగందగు. క. గ. చ. ప్రతివాదనమెఱుఁగం దగు

౧౨౦ ఎఱిఁగితి మచుచున్. క. గ. చ. ఎఱిఁగితి మచుచున్

- ౧౨౧ శోకంబనఁగను మదిలో. క. గ. చ. శోకంబనఁజను మదిలో
- ౧౨౨ అంతరంగము నందున్. క. గ. చ. అంతరంగమునఁ దను
నియతంబగుచుండుఁ క. గ. చ. నియతంబుగనుండుఁ
బ్రాణినికరంబులకున్. క. గ. చ. బ్రాణినివహంబులకున్
- ౧౨౩ శ్రవణావలోకకథనంబులచే. క. గ. చ. ప్రవణావలోకకథనంబులచే
- ౧౩౦ బిరుదార్థము నిలుపలేని బిరుసు నృపులకున్
క. బిరుదార్థము నెఱపలేని బిరుదపు నృపులకున్
గ. చ. .... బీరపునృపులకున్
అరుదుగ క. గ. చ. అరుదగు
- ౧౩౨ విశ్వభూవిభుఁడు. క. గ. చ. విశ్వభూవరుఁడు
- ౧౩౩ సంసారవికారము. క. గ. చ. సంసారవిచారము
- ౧౩౪ మహీలలనాపాలనమున నెసకమెసఁగుచో
క. మహీలలనాధృతి నెసఁగు నింపులు గనుచో
ఓలియతీంద్రులు. క. గ. చ. వాలి యతీంద్రులు.
- ౧౩౫ ఇది నానావిధభావబోధపద మిం దేరాజు రాజ్యత్కళా
క. గ. చ. ఇది నానావిధ భావసంఘదలెఱింగెన్ రాజు రాజ్యత్కళా
భవాపాయంబుఁ దూలించు. క. గ. చ. భవాపాయంబుఁ దూలించి
సమ్యక్రాజతేజోనిధి ! క. గ. సమ్యక్రాజవిద్యావిధిన్.
చ...విద్యావిధి !
- ౧౩౬ ఆత్మవిద్యావరిష్ఠుండు. క. చ. ఆత్మవిద్యాపటిష్ఠుండు
గ. ఆత్మవిద్యావరిష్ఠుండు
అంగనాధీవికాసుండు. క. గ. చ. అంగనాధీవికాసుండు

ద్వితీయోల్లాసము.

౧ తేజోఽలంకారుఁడు ధృతిసురశైలుఁడు
క. గ. చ. తేజోఽలంకారిత సీమాశైలుఁడు

౨ అయ్యుపేంద్రుడటలేగెన్ గాన.

క. గ. చ. అయ్యుపేంద్రుఁ డిపు డేతెంచెన్ గాన

నాధత్వమెంతేనొప్పు. క. గ. చ. నాధత్వ మిట్లీనోపున్

3 భావితశృంగారరసము. ,, భావికశృంగారరసము

౫ స్థాయిభావంబులకు. గ. చ. స్థాయిభావంబునకు

వెన్నకుఁ బాకసంప్రాప్తిజేసి.

క. గ. చ. వెన్నకుఁ బాక సంప్రాప్తిచేత

౧౧ చుంబనమోదనప్రసాధనవిధులన్.

క. గ. చ. చుంబనసముచిత ప్రసాదనవిధులన్

౧౨ లజ్జాహాసభావంబు. క. గ. చ. లజ్జాహాసభాసంబు

నెచ్చెలికేసాంపు. క. గ. చ. నెచ్చెలికిన్ సాంపు

౧3 పంచవిధభావకలిత. ,, పంచవిధభావకథిత

గలసి. క. గదిసి. గ. చ. గదసి

౧౪ ఇందు శృంగారరసమును. క. ఇంక శృంగారరసమును

వివిధభావాదిక క్రియావింశతీయును

క. వివిధభావోదయక్రియావింశతీయును

గ. చ. వివిధభావోదయత్రయీవింశతీయును

ఎఱుఁగఁబడు భావకుల. క. నెఱుఁగఁదగు భావుకులు

గ. చ. ఎఱుఁగబడు భావుకుల

కలిత, క. గదిత, గ. చ. కథిత

౧౫ ఇంగితముగఁ దత్ప్రకారము. క. గ. చ. ఇంగితములఁ దత్ప్రకారము

౧౬ సదోదారతయును. క. గ. చ. సదుదారతయును

అయత్నసంభవములగుచు. క. గ. చ. అయత్నసంభవము లనఁగ

౧౮ కిలకించితాభిధంబు. గ. చ. కిలికించితాభిధంబు

౧౯ విదితములిన్నియునుగూడి. గ. చ. విదితములన్నియునుగూడి

౨౦ కడకన్నులయందిడి మున్నువోలె.

- క. కడకన్నులయందిడె గ. చ. కడకన్నులయందిద
- వైమాళపుటాటకుంజనదు. క.గ.చ. వైమాళపుటాటకుంజౌరదు
- ౨౨ శృంగారవిర్భావనీవాసము. ,, శృంగారవిర్భావనీదాసము
- ౨౩ అరవిరితమ్మిలో. గ. చ. అరవిరితమ్మిలో
- చూడ్తులదందడించు. క. గ. చ. చూడ్తులఁగందళించు
- కన్దొనె సిగ్గుముందఱన్. క. కన్దొన. క. గ. చ. సిగ్గుముంగటన్
- ౨౫ చాళుక్యవిశ్వేశ్వరన్, క. గ. చ. చాళుక్యశ్వప్రభున్
- ౨౬ తలరు ననోన్యత్యతుల్యగ్రాతములయందు
- క. తనరు ననోన్యత్యతుల్యకాయములయందు
- గ. చ. తనరు ననోన్యత్యతుల్యరాతములయందు
- ౨౭ చనునింతికి, క. గ. చ. చనుగొంతికి
- భూషణనికాయములం దడవంగ
- క. గ. చ. భూషణనికాయములం దొడ గంగనేల.
- ౨౮ విద్యాకౌశలులు. గ. చ. విద్యాకౌశలురు
- ఎఱుఁగఁగాఁ దగు బుద్ధిన్. క.గ.చ. ఎఱుఁగఁగాఁ బడుబుద్ధిన్
- ౨౯ గరువంపు నడం బాలుపారె. క. గరువంపు నతంబాలుపార
- గ. చ. గరువంపు నతం బాలుపారె
- ౩౦ నిరస్తాలంకాల కరణయగు. క గ. చ. నిరస్తాలంకార కిరణయగు
- ౩౨ హృద్యమగుటఁ దామాధుర్యం. ,, హృద్యమగుటఁ దారమ్యత్వం
- మండన లగనంబున. క. గ. మండలగనగఱ
- ౩౩ సుశ్రీలఁ దనర్చుకొవ్విరుల. క. గ. చ. సుశ్రీలఁదనర్చుకొవ్విరుల
- ౩౪ వ్రీడోదిత భయమున్ దగ. గ. చ. వ్రీడోదితభయముండఁగ
- ౩౫ నత్యాశ్రయస్థల దత్యాతతస్థిలన్ విధికళాచాతుర్య మొప్పుంజుమీ
- క.గ.చ. నత్యాశ్రయస్థలదత్యాతతస్థిలవిభుకళాచాతుర్య మొప్పుంజుమీ
- ౩౬ లలనకుఁ దగమ గుడనివేడ్కల
- క. చ. లలనకుఁ దలమగు తనివేడ్కల
- గ. లలనకుఁ దలమగుడనివేడ్కల

- 32 పురణింప క. గ. చ. పురణించె
 సాలమినెన్న " సాలమినెన్నె
 సోలముందెలుప " సోలమిందెలిపె
- 3౯ మహారోషంబు సైరింప " మహారోషంబు సైరింపు
 మానమాభరణమై. క. మానమావరణమై
- ౪౦ మనోరంజన ప్రసాదంబగుచున్.
 క.గ.చ. మనోరంజన ప్రసాదనమగుచున్
- ౪౧ శ్రీరమణీసరస్వతులచేతలు. క.గ.చ. శ్రీరమణీసరస్వతులచేష్టలు
 వారిగనిమ్మచునట్ల యిత్తురవ్వారికి.
- క.గ.చ. వావిరి నిమ్మచునట్ల యిత్తుగా నారులకున్
- ౪3 కడచూక్కిలోన. క. కవచూక్కిలోన.
- ౪౪ మాని నవారుణ శాటకంబుచున్.
 గ. చ. మానిన వారణచేటకంబులున్.
- చెలువుఁగోరి ధరించిన. క. గ. చ. చెలువువో ధరి యించిన
- ౪౭ కజ్జలంబునిడి " కజ్జలం బొసఁగి
 పరిణయాలంకార " పరిణయాలంకారు
 చూచె విలోచనప్రభలు విభ్రాజిల్ల.
- క.గ.చ. చూచు విలోకనప్రభలు విభ్రాజిల్లె
- ౪౯ విలోచనాంతముల క. గ. చ. విలోకనాంతముల
 చూడుడన్నెలతకు. గ.చ, చూడ నన్నెలతకు
 నెక్కొనుకూరిమిచంద మెట్టిదో.
- క.గ.చ. నెక్కొను మక్కువచంద మెట్టిదో
- ౫౦ చూపట్టు భూదేవి క. గ. చ. చూపట్టెభూదేవి
 తత్తద్విజృంభక్రియల్ " తత్తద్విజృంభక్రియల్
- ౫౧ పరిపీడాదుల సుఖంబు " పరిపీడావర సుఖంబు

- ౧౩ చతుక్యనాథుని ,, చతుక్యనాథుఁడు
 ఆశాగంధికశ్రేణిచే ,, సత్సాగంధికశ్రేణిచే
 జన నర్పించెను. క. చ. జన నర్పించెను
 గ. జన నర్పించెడు
- ౧౪ మొఱిగి పోవుట. క. మోగిపోవుట
- ౧౫ నుతించు నెప్పుడు. క. గ. చ. నుతింప నెప్పుడు
- ౧౬ వికసితవర్తనమున క. చ. వికసితవర్తనమున
 సేవకవర్తనమునను. క. సేవకవృత్తమునను
- ౧౭ కనుఁగొన నొప్పు కంఠమున. క. గ. చ. కనుఁగొన నొప్పు నంగముల
 రంజనముగ నాడె ,, రంజనమున నాడె
 చరణక్రమంబులక ,, చరణభ్రమంబులక
- ౧౮ నొప్పునది విహృతి రసికుల ,, నొప్పు విహృతంబు రసికుల
- ౧౯ డెందము విన్ననయ్యె ,, డెందము వింతయయ్యె
 ఒకడిల్లదనం బొడఁగూడె. క. ఒక డిల్లదన్మంబునఁ గూడి
 ముందఱి లాగు గాదు. క. గ. చ. ముందఱిలాగు గాదు
 తన్ను సోఁకుటల్ ,, తన్ను జోఁకుటల్
- ౨౦ లలిత శ్రవణాలోకన ,, కలితశ్రవణాలోకన
- ౨౧ అవల జాగర మన ,, ఔల జాగర మన
 త్రపాసంత్యక్తమనఁగ ,, ప్రపాసంత్యక్తినాఁగ
 ద్వాదశావస్థమై ,, ద్వాదశావస్థలై
 ప్రౌఢజనులు ,, ప్రౌఢమతులు
- ౨౨ ఎక్కెక్కించుక ,, ఎక్కెక్కింపక
- ౨౩ ఉల్లముఁజూపు చూపు లన నొల్లని యుగ్గులు
 క. గ. చ. ఉల్లముఁ జూపు చూపులును నొయ్యన యుగ్గులు
 పెక్కువ మక్కువ చక్కడంబులుక

- „ పెక్కువ మక్కువ చక్కదంబులున్
- రంజిల్లుఁ జభుక్యవిశ్వస్యపశేఖరు
- „ రంజిల్లెఁ జభుక్యవిశ్వస్యపశేఖరు
- ౩౧ చూపులం దొరలి మానుగ. క.గ.చ. చూపులం దొరలిమానక
నానఁగఁ గారుకొన్న. క. మానుగఁ గాఱుకొన్న.
- గ. మానుగఁ గోరకున్న చ. మానుగఁ గారఁగొన్న
సొంపలరారెడు క.గ.చ. సొంపెసలారెడు
- ౩౩ పొందెడిచో „ పొందెడుచో
- ౩౪ దక్కల యిక్కల నున్న „ దక్కల నిక్కల నున్న
మరునమ్ములు వమ్ములు „ మరునమ్ముల వమ్ములు
- ౩౫ సంతసముచేయు నుచితా. క. సంతతముఁ జేయు రుచితా
గ. చ. సంతతముఁ జేయు నుచితా
- ౩౬ తగులేమ లీధరన్ క.గ.చ. తగులేమ లూదరా
రాజకళాధరత్వమున్ „ కళాధరత్వముల్
- ౪౦ నల్లలనుడుకుచు నుండెడి „ నుల్లలనుడుకుచు నుండెడి
జాగరాభిధానం బయ్యెన్ „ జాగరాభిధానముఁబడయున్
- ౪౧ వేడ్కలీను పగలుం బగలయ్యె. క. వేడ్కరేలు పగలుం బగలయ్యె
అయ్యెనుదాన దీనికిం క.గ.చ. పగలయ్యెనటేని దీనికిం
చంద్రు నింపలరఁగఁ జూచుటం గువలయ ప్రియుఁడంటయు
గ. చ. విశ్వస్యపాల చంద్రుఁడే నలవడు రూపు నంగువలయ
- ౪౨ సంగతి యరుదైన. క. గ. చ. సంగడి యెడరైన
- ౪౩ అటమటమేల గ. చ. అటమిటమేల
క. అటమిదిమేల
- మంగననంగద భంగులయ్యె. క. మంగగ యంగద భంగులయ్యె
గ. చ. సంగధ సంగద భంగులయ్యె

	నీకడ నాడి పాడిరే	క. నీకడ యాడి పాడిరీ
	వింట దూప దనువింట	క.గ. చ. వింట తూప తనువిండ
౨౫	పల్కితింపార	,, పల్కెదింపార
౨౬	గజి బిజి గా	,, గసిబిసిగా
౨౭	క్రొన్ననగొన్న	,, క్రన్ననగన్న
•	తలంపు నలంప కున్న	,, తలంప నలంపకున్న
	నేవెన్నెల నిల్తు	,, నేవెన్నెల కోర్తు
౨౮	తాపభర మది నాతికి	,, తాప భరమన్నాతికి
	సంజ్వరమనంగ	,, సంజ్వరము నాంగ
౨౯	వేచని విశ్వనాథు గుణవిశ్రుతుఁ దో కొనివత్తు మంచు	
•	క.గ.చ. వేచని విశ్వనాథు పృథివీవరసుందరుఁ దెత్తుమంచు	
	పలుకెల్లగఁ జూచితి క. పలుకెల్లను గ. చ. పలుకెల్లగ	
	నోమిదేల	క.గ.చ. నోమితేల
	కీచలిమందు లేమిటికి	,, నీచలిమందు లేమిమరు
	నీవల నావలఁ దావలంబులై	,, లేమికిఁ దావలంబులే
౩౦	మోహ సంజ్ఞంబరయన్	,, మోహసంజ్ఞంబడయున్
౩౧	దీప్తులు మాటు సేయుచో	,, దీప్తుల మాటుసేయుచో
	మన యాసలు	క. మనమాసలు
	పలుకెన్నరు	క. గ. చ. పలుకెన్నడు
౩౨	సొమ్ముల పేరు	,, సొమ్ముల జరుగు
	ఇంద్రియగుణవర్తన	గ. చ. ఇంద్రియగుణవర్తన
౩౩	తేటి జోటి నడయాడెమ	క.గ.చ. తేటి దూటి యదయాడెమ
	నింతియ	,, నింతిని
•	వదలక నోమి నోమి యదనం గడఁగానఱ	
	క. వదలక నోమి యేమి యద నంగద గానఁగ	
౩౪	ద్వాదశ దశయుం గలుగు.	క.గ.చ. ద్వాదశియగు దశ గలుగును
•	చెప్పిరార్థులు	,, చెప్పరార్థులు

౮౫ కలువదండలు మాటికిఁ బాటి ,, కలువతండము సాటికిఁ బాటి
 తూపుల నవచ్చుట యెచ్చుట ,, తూపులునువచ్చుట యెచ్చుట
 చిక్కఁగ నిక్కడ కేఁగుదెంచితిన్

క.గ.చ. చిక్కుల (లు) నిక్కడి కేఁగుదెంచితిన్

౮౬ పొలఁతుక చూచురా యబలపోకులు తేకులువిచ్చి

క.గ.చ. పొలఁతుక చూతురా దబలుపోకులు రేకులు దెచ్చి

చన్నుఁ గ్రేవలఁ బలుమాఱు గప్పెఱు

” చన్నుఁ గ్రేవలు పలుమాఱు గట్టెడి

పొలుచు లలాటరేఖ గని

గ. పొలుచులలాటరేఖగతి

౮౮ కరుణము క.గ.చ. కరుణయు

౯౦ మందముగ క. మందమగు

చేష్టితమగుచున్ క.గ.చ. చేష్టిత మరయన్

౯౧ వట్టి సంకల్పపురాల నవ్వు క. మించి సంకల్పపురాల నవ్వు

శిబికర్ణుల చాగమునేవగించు క. సిబికర్ణుల సాగము గేవగించు

౯౨ హాస్యమున కమరు గ. చ. హాస్యంబు నమరు

ఎఱిఁగింతుఁ దగు నెఱుంగ ,, ఎఱిఁగింతుఁ దగ నెఱుంగ

౯౪ వికాసికపోలము క. గ. వికాస కపోలము

౯౫ విహసితమును బ్రహసితము. ,, విహసితము నుపహసితము

మృదులనినదము బ్రహసితము ,, మృదులనినద ముపహసితము

౯౬ శిరశ్చపలము క. శిరశ్చలనము

౯౭ ఆకులితాలంబభావము క.గ.చ. ఆకులతాలంబభావము

౯౮ ప్రాపించుఁ జక్కని ,, ప్రాపించెఁ జక్కని

చను దీనుండయి హీనుఁడై ,, చను హీనుండయి దీనుఁడై

౯౯ అనుభావములుగాఁగఁ గరుణమునకు

క. అనుభావములు నాఁగఁ గరుణ మమరు

గ. చ. ....నాగఁ గరుణ నమరు

౧౦౦ సాధువిభావాదికముల. క. గ. చ. సాధువిభావాదికముల
విరోధంబులఁ జెలియఁదగు. క. విరోధములు చెలియఁదగు

౧౦౨ చూపి నటత్త్వంబకలీల. గ. చ. చూపి నిజత్త్వంబకలీల
జెక్కున్ జక్కడచున్ చ. జక్కం జక్కడచున్.

బలంబు నెఱపున్ క.గ.చ. చలంబు నెఱపున్
నెంచుఁ బొడమాయించు ,, నొంచుఁ బొడమాయించు

౧౦౩ వికృతనయనరాగాధర ,, భృకుటి నయన రాగాధర
స్వనగద్గదవై వర్ణ్య క. స్వరఘర్ఘరవై వర్ణ్య
గ. స్వనఘర్ఘరవై వర్ణ్య

౧౦౬ సులభోత్సాహ స్థేయోభావ
క. చ. సులభోత్సాహస్థేయోభావ
గ. సులభోత్సాహస్థేయాభావ

౧౦౮ దానవీరసంజ్ఞం బడయున్. క. చ. దానవీరస మగునదియున్

౧౦౯ పొడచూచి సంతటనె క.గ.చ. పొడచూచి యంతటనె
అర్థము నసంఖ్యాకంబుగా ,, అర్థ మతిసంఖ్యాకంబుగా

౧౧౦ పసగల్గునుదారసార ,, పసగల్గును దానసార
రసికోత్సవమై ,, రసికోత్సుకమై

౧౧౧ చారుతరత్తరవారి గ. చ. చారు చరత్తరవారి
క. చారు చలత్తరవారి

ప్రజ్వలచ్ఛితిశిఖిమంకపీఠమును జెందె నరాతివధూటిపోరిలోన్.

క.గ.చ. ప్రజ్వలచ్ఛితి యగు నంకపీఠమునఁ జెందె నరాతివధూటిపోరినన్

౧౧౩ విద్వేష ముష్కరుఁ దూలించి. క.గ. విద్వేషి ముష్కరుఁగూలించి

౧౧౪ పటహ నిస్వానంబులు క.గ.చ. పటహ నిధ్వానంబులు
విభావసంజ్ఞము లరయున్ ,, విభావసంజ్ఞం బడయున్

౧౧౭ క్షీతిదానదయారణసంగతులకు ,, క్షీతిపైదానదయారణగతులకు
వితతయథోచిత ,, వితతియథోచిత

౧౧౮ వ పద్యము తరువాత "ఇది వీరరస త్రితయము" అని కలదు.

౧౧౯ ప్రవ్యక్తంబగు భయమ యగు భయానకమహితోద్దిక్త
క.గ.చ. ప్రవ్యక్తంబగు భయమ తగు భయానక మహితోద్వృత్త

౧౨౦ వితత భయానకంబయిన క.గ.చ. వితత భయాకరంబయిన
గని యెల్ల వైరులన్ మతి దెరలించు

క.గ.చ. గని యట్ల వైరులన్ మతివెరపించు

నంచు వెతమాయ లొనర్తురు భీరు లద్రులన్

,, నంచు వెద (డ) మాయ లొనర్తురు భీతు లద్రులన్

౧౨౧ జను నెఱుఁగంగన్ క. గ. చ. జనుఁ దెలియంగన్

౧౨౨ జరపక విశ్వనాథునకు క. జరపగు విశ్వనాథునకు

మేని పుండ్రనుం బురువగు క. మేనిపుండ్రచే బురదగు

గ.చ. మేనిపుండులం బురవగు

దొరచెడి పుర్వులం క. గ. దొఱిఁగెడు పుర్వులం

చ. దొఱిఁగెడు పుర్వులం

౧౨౩ ఎప్పుడుఁ గాఱు చొంగలకు నెత్తిన చిప్పయుఁబోని మోవిపై

క. ఇప్పుడు గాఱు చొంగలుగు నెత్తిన చివ్వయుఁ బోని మోవిపై

కడుపుచీలిన కప్పయుఁ బోని యచ్చటున్

క.గ.చ. కడుపు చీరిన కప్పయుఁ బోని యెచ్చటున్

దప్పక సొమ్ముగాఁ. క. దప్పని సొమ్ముగా. గ.చ దప్పనికొమ్ముగా

దనరఁ దప్పులు మాటల. క.గ.చ. దనరు తన్వల మానుట

శాత్రవుల నొల్లఁడు ,, వాదముల నొల్లఁడు

విశ్వ నరేంద్రుఁ డూకొనన్ ,, విశ్వసృపాలుఁ డూకొనన్

౧౨౪ మదికి లాగు గాని ,, మనసు లాగుగాని

- ౧౨౮ చళుక్యభూవిభు యశోవృద్ధి   "   చళుక్యభూవరు యశోవృద్ధి
- ౧౩౦ పులకస్వేద ప్రమదము   "   పులకస్వేద ప్రముఖము
           సంచారులు గాఙను   "   సంచారులు నాఙను
- ౧౩౧ సమకౌను నాలంబన మన   "   సమమగు నాలంబనమన
           నతులము శాశ్వతము   "   నమలము శాశ్వతము
- ౧౩౨ బ్రహ్మప్రబోధస్థితీ   "   బ్రహ్మప్రబోధక్రియ
           విశ్వత్సావరుఁడెప్పుడు   "   విశ్వత్సావిభుం డెప్పుడు
- ౧౩౩ విష్ణుఁడు గర్త   "   విష్ణుఁడు భర్త
           కరుణ కాపాయంబు. చ. కరుణాకపాయంబు
- ౧౩౬ బీభత్స మది యజుఃప్రసూతము
           క.గ.చ. బీభత్స మట యజుఃప్రసూతము
- ౧౩౭ ఆది శృంగార జాతంబు. క. మహిని శృంగారజాతంబు
           బీభత్సమునను భయానకంబు.
           క.గ.చ. బీభత్సకమున భయానకంబు
- ౧౩౮ దరలు తమలోన. క. వరలు తమలోన
- ౧౪౦ అంగిరస్ప్రవృద్ధికి. గ. చ. అంగరస్ప్రవృద్ధికి
- ౧౪౧ రసవత్ప్రబంధలంపటుఁ బతిభూమఘువ్రుఁడని మతియొనర్తురు
           క.గ.చ. రసవత్ప్రబంధలంపటు లతి భూమఘువ్రుఁడని వినుతిసేతురు
- ౧౪౨ కంటకారసికహర్త. గ. చ. కంటకార సితహర్త
- ౧౪౩ వాకివినిపతిత. క. గ. చ. వారివినిపతిత
- ౧౪౪ సకరుణాన్యథచిత్తున్. క. సకరుణాహితచిత్తున్
           సత్త్వ సంజాతవృత్తున్. గ. సర్వసంజాత వృత్తున్
           కుకవిజన విదూరున్. క. గ. చ. కుకవిరచన దూరున్

తృతీయోల్లాసము.

౧	పొంగారన్ వివరింతునేర్పడ గేడింపక యాదరింపుఁడు	క.	పొంగారన్ వినిపింతుసమ్మతి గీడింపక యాదరింపుఁడు.
			గ. గేటింపక యాదరింపుఁడు.
	దూషణమేళనంబు వెలయుగుణములు	క. గ. చ.	దూషకామేళనంబు వెలయుగుణముల
౬	తనుఁజెప్పమదింపనిపెద్ద	”	తనుఁజెప్పి మదింపనిపెద్ద
౮	పరభూపాల పలాయన	గ. చ.	పరభూపాళి పలాయన
౧౦	అరుదగు	చ.	అరుదుగ
	నయప్రియుచేతికినిచ్చి	క. గ. చ.	నయక్రియ చేతికినిచ్చి
౧౧	సద్వీజాతుల వంశప్రభవుండు అన్నాయకుఁడభిమతముగ	”	సద్వీజామలవంశప్రభవుఁడు అన్నాయకుఁడభిమతముగ
	అనఁబొగఁడొందున్	”	అనఁబెంపొందున్
౧౮	కీర్తిసతివార్తల నిమ్ములనించు లచ్చి కేయెడల	”	కీర్తిసతివార్తలఁగ్రిమ్ములనించు లచ్చి కేయెడల
	ధీరలకుఁ జిత్తమునందు	”	ధీరులకుఁ జిత్తమునందు
౨౦	వరాళికపయిన్	క. చ.	వరాటికపయిన్
	గొడిపై	క. గ. చ.	గొలిపై
	నీమాటలరాతిరాజతనయా	”	నీమాటలరాగరాజతనయా
౨౩	పృథివి నేతత్సహాయులు	”	పృథివి నేత్య సహాయులు
౨౪	తగుఁగార్యపేశలుండు	క.	గురుకార్యపేశలుండు
		గ. చ.	గురువాక్యపేశలుండు
	తొడఁగి నవింపించునేని	క. గ.	తొడఁగి నగిపించునేని
		చ.	తొడరి నగిపించునేని

- ౨౧ ఒప్పున్ మదత్వంగత్ క.గ.చ. ఒప్పున్మతి త్వంగత్
- ౨౩ గుణాయత్తార్థములు ,, గుణాయతభేదములు
- ౨౪ వ పద్యమునకుఁ దరువాత "అదియె" అనికలదు.
- ౨౫ శీలార్జవకలితయు క. శీలార్జవకలితయు
- ౨౬ సంధివేళలక క. గ. చ. సంధికాలముక
- ౩౦ పరిణీత రాగరసముల ,, పరిణీత యంగరసముల
- ౩౧ రసమునందునగు నుతింప ,, స్వీయ రసమునగునుతింప
తనకు పెండ్లియామాటలు గ.చ. తనదు పెండ్లిమాటలు
- ౩౪ కైకొని యేపుమీఱమున్న క.గ.చ. కైకొనియిప్పుదారుమున్న
- ౩౬ జవ్వనములోన నడుగిడ ,, జవ్వనములోన నడుగిడి
నివ్వటిలగఱద లెఱుఁగని క. నివ్వటిలఁగ బనులెఱుఁగని
గ. నివ్వటిలం గరుడులెఱుఁగని చ. నివ్వటిలంగఱునులెఱుఁగని
ముగ్ధయనఁగనభిమత క.గ.చ. ముగ్ధయనఁగ నభిమత
- ౩౭ ఆత్మసేమంబున కత్తాడు ,, ఆత్మసేమంబున కత్తాడు
గ్రాలఁగడఁగు వాలికచూడ్కి. క. గ్రాలఁగదురువాలికచూడ్కి
సిగ్గుతో సుడివడంగ క. గ. చ. సిగ్గులో సుడివడంగ
నలకనైతోఁచు ,, నలికమై తోఁచు
ఊష్ణశరదాగమంబుల ,, ఊష్ణశరదాగమంబుల
- ౩౮ సమలజ్జయుఁ బ్రేరింపఁగ ,, సమలజ్జయుఁ బ్రేరింపగు
- ౩౯ సమాయతాంగవిస్ఫూర్తిపై. క. సమాయతాంగవిస్ఫూర్తికి
సంపత్తి దళుకులొత్త క.గ.చ సంపదదళుకులొత్త
మృగుగల్ల పాళిపై క. మృగుగండపాళిపై
భావజక్రీడఁగవఁగూడి చ. భావజక్రీడఁగమిఁగూడి

నూచన:—“నుబ్బుచుల్లంబు జనువులనుగ్గడింప” అను నీగీతపాదము
క. గ. చ. ప్రతులు మూడింటను రెండవపాదమై యధికముగఁ
గన్నట్టుచున్నది. ఇట్టిగీతి పంచపాదియై యున్నది.

- ౪౧ కొంగులోపలఁ బిక్కటిల్లె క గ.చ. కొంగులోపల గ్రక్కటిల్లెడు
ప్రణయానురాగ సంపత్తిలో ,, ప్రణయానురాగసంపత్తిలో
వీడ్పాటుపనిగల ,, వీడ్పాటుపనిగల
- ౪౨ ధీరాధీరయు ధీ రేతరయును గ.చ. ధీరాధీరయధీరయును
అనంగఁద్రవిధాఖ్యలిలక క. యనంగనెసఁగుఁ ద్రవిధాఖ్యలిలక
గ. చ వరుసఁద్రవిధాఖ్యలిలక.
- ౪౪ లసితములైన లేఁజెమరులక క.గ చ. లసితములైనకెఁజెమరులక
శ్రవంపడకుండిన చ. శ్రవంపడకుండిన
- ౪౫ నేరముచేసినపతి క. గ. చ. నేరముచేసినపతి
ధృతికడకొదవక క. ధృతికడలొడువక
గ. చ. ధృతికడలొదవక
- ౪౬ ప్రతిభవహించిలాటి క. చ. ప్రతిభసహించి. క. తాళి
పతిపయిఁ బాఱఁజల్కి క. గ. చ. పతిపయిఁ బాఱఁజల్కి
పరికించెన్తోకదే ,, పరికించియొకదే
- ౪౮ ఊఱడఁ బల్కి క. ఊఱటఁబల్కి
తరుణిమానములేతకు క. గ. చ. తరుణిమానపులేతకు
- ౫౦ చూపుచూపులనలరింపదయ్యె ,, జూచుచూపులుపచ
రింపదయ్యె
నెన్నడఁజూపుచుండుటక ,, నెన్నడఁజూపుచూపులక
- ౫౧ మాటలనా ,, మాటలయది
తగవరిదలఁపక ,, తగవడిఁదలఁపక
- ౫౨ సంతతమోదంబు ,, సంతతమోహంబు
సోత్పాసోక్తికింజొచ్చినక ,, సోత్పాసోక్తిచేఁజొచ్చినక
- ౫౪ పర్యాప్తికిన్గుగా గ. చ. పర్యాప్తికి సిగుగా
క్షౌపవ్రాతకిరీటుమొక్కిక.గ.చ. క్షౌపవ్రాతముచూడమొక్కి
క. చ. తెలచెంజాళుక్యవిశ్వేశ్వరుక
నిలిచెక జాళుక్యవిశ్వేశ్వరుక గ. తెలసెంజాళుక్యవిశ్వేశ్వరుక

గీE	సంక్రవాసినివాసకసజ్జిక	క. గ. చ. సంక్రతివాదినివాసకసజ్జిక
గీF	చతురత్వంబలరారుచుండె	క. గ. చ. చతురత్వంబెలరారుచుండె
	రత్నగర్భయనలాభంబు	గ. చ. రత్నగర్భయగలాభంబు
E౧	కర్ణాటికశ్శీతో	క. గ. చ. కర్ణాటికన్నీటితో
E౨	మతిదుందుడగుంజెందెడు	క. గ. మతిదురషిల్లుచునుండెడు
		చ. మతిమఱుపిల్లుచునుండెడు
	తలంచుచున్న	గ. చ. తలంచుచున్న
E3	ఆశలమాఱుపాటు	క. గ. చ. ఆశలమాగుపాటు
E౪	నవరసగీతవాద్యము	క. గ. చ. నవతరగీతవాద్యము
	గవయగు రాచకర్జము	„ గవమగు రాచకర్జము
EE	మఁగిటికై నడసాగనపాంగము	తిమిరంబెదిశల
	క. గ. చ. మఁగిటికినడఁగునాగదపాంగము	తిమిరంబురేకు
	నడపగఁ దవితో	క. లరయుడతనతో
		గ. చ. లరయుదురనలో
E౨	ఘనాఘనాకలితము	క. గ. చ. ఘనాఘనావళితము
	భయదోద్యచ్ఛతకోటి	క. చ. భయదోద్యచ్ఛటకోటి
	చపలావలోకములు శోభిల్లు	చ. చపలావలోకనము శోభిల్లు
	మెచ్చికవయు	క. గ. చ. మెచ్చుగవయు
EF	తెలియఁడ	„ తెలియుఁడ
౨౧	చాళుక్యక్షీతినాథ	„ చాళుక్యక్షీతిపాల
	నీవేలోజాలము	„ నీవేలోయాలము
౨3	పరిలేపస్ఫుటహేమకుంభ	„ పరిపూర్ణస్ఫుటహేమకుంభ
	వెలుంగు పురి	„ వెలింగి పురి
౨౪	చెలియుదాసియుధాత్రియు	„ చెలియుధాత్రితనూజయు
	లింగినియుఁ గారువును	„ లింగినీకారువులు
	ప్రియతంత్రములను	„ ప్రియతంత్రములకు

౯౮	చెలువారున్ నవరత్న	,,	చెలువారన్ ఘనరత్న
	మంగళనాదంబులతోడ	,,	మంగళనాదంబులు జెప్ప
౯౯	సమాంకితముకుళ	,,	సమంకితముకుళ
	నుతింపఁబడ వసంతమునందన్	,,	నుతింపఁదగు వసంతమునందన్
౧౦౦	కీరము లంగజాత	గ. చ.	కీరము లంతజాత
	పల్లవార్చులు దలిర్యైన్ క.గ.చ.		పల్లవార్చులఁ దనర్యైన్
	విశ్వనాథావనీవరుతో	,,	చంద్రవంశావనీవరుతో
౧౦౧	సరసపటీరోశీర	,,	సరళపటీరోదార
౧౦౨	ధారామండితసాలభంజికల	,,	ధారామందిరసాలభంజికల
	యంత్రోద్గళత్సారామోద క.		యంత్రోద్గళత్సారామోద
	విస్తారంబులై పర్వ క.		విస్తారంబులై పర్వ
౧౦౩	కరకావ్రాతస్ఫుట	గ. చ.	కరకాపాతస్ఫుట
౧౦౪	సద్యోల్లసద్విపులానందము	క.గ.చ.	సద్యోల్లసద్విపులానందము
	అంబరాభరణ సద్యేషంబు	,,	అంబరాభరణ సంద్యేషంబు
	సేవించుప్రగల్భకామినిగతిన్ క.		సేవించి ప్రగల్భకామినిగతిన్
౧౦౫	వన్నె వెట్టును	క. గ. చ.	వన్నె వెట్టుచు
	ఘస్తోమంబునంబర్వు	,,	వనస్తోమంబునంబర్వు
	నవరాజద్రాజహంసావళిన్	,,	నతరాజద్రాజహంసావళిన్
	ఆమోదప్రదమైన	,,	ఆమోదప్రదమైన
౧౦౬	బలవత్తాలీయక	,,	బలవత్తౌ ఖేయక
౧౦౭	కాశ్మీరససాంకనాగురు	,,	కాశ్మీరరసాంకనాగురు
	పట్టికాంబర	గ. చ.	పట్టకాంబర
౧౦౮	చూతురుపందలాత్మలన్	క.	చూతురు బంద లాత్మలన్
౧౦౯	కైరవషండకలాసంబు	క. గ. చ.	కైరవషండ వికాసంబు
	కొండొకవెన్నెలగ్రోలెడు	,,	కొండుక వెన్నెలగ్రోలెడు
	పొడుపునందగుఁబొగడన్	క.	పొడవునందగుఁ బొగడంగన్
		గ. చ.	పొడవునందగుఁ బొగడన్

- ౧౧౨ అదెశాద్రాకృతిఁజూచె క. గ. చ. అది శాద్రాకృతిఁదోచె
 ఆటోపమేపారె క. ఆటోపమేపార
 ఆపదఁదూలించెను క. గ. చ. ఆపదఁదూలించెను
 నచ్చటనవెలుంగు గ. చ. నచ్చనయవెలుంగు
- ౧౧౩ హారతాసచ్చరితుఁడు క. గ. చ. హారరాజచ్చరితుఁడు
- ౧౧౪ ఆదిమమూలంజననొప్పు క. గ. ఆదిమమూలంబున నొప్పు
- ౧౧౫ చారుతరచైత్ర సంపత్ గ. చ. చారుతరనేత్రసంపత్
- ౧౧౬ పొగడను సొబగొప్ప క. పొగడల సొబగొప్ప
 గ. చ. పొగడల బాగొప్ప
 సురపొన్నమేని గ. సురవొన్నమేని
 మన్మథారామముల క. మన్మథాంగావలుల
 గ. చ. మన్మథాగావలుల
- ౧౧౮ వభులునువీచికావభులు క. గ. చ. వలులునువీచికావభులు
 నాభులును సుడులుచేతులు ,, నాభులును దిరులు చేతులు
 మించులుగొనుచూఱ్కులక గ. చ. మించులు గనుచూఱ్కులక
- ౧౧౯ కాదంబరి నాపాసమునకు క. గ. చ. కాదంబరి యావాసమునకు
- ౧౨౦ తొయ్యలి యోర్తోక్కత ,, తొయ్యలి యోర్తోక్కతె
 ఉగ్గలి యోర్తోక్క ,, ఉగ్గలి యొక్కర్తుక
 గోష్ఠిచేక క. చ. గోష్ఠిలోక. గ. గోష్ఠిలోక
- ౧౨౧ తనరు నెనుబడినాల్గు క. గ. చ. తనరనెనబడినాల్గు
 వానికి స్ఫురణసొంపు ,, వాని విస్ఫురణసొంపు
- ౧౨౨ చొక్కుచెమర్చిన క. చెక్కుచెమర్చిన
 మురిపెంపు సిగ్గున క. గ. చ. మురిపంపు సిగ్గున
 అరిగి శయనీయము ,, అలగి శయనీయము
- ౧౨౩ కడువెచ్చుటలును. క కడుమెచ్చుటలును గ. చ. కడువెచ్చుటులును
- ౧౨౪ తగవెల్ల వివేకము క. తగవెల్లవివేకము. గ. చ. తగవెల్లివివేకము
- ౧౨౫ విజయముననుబ్బి క. గ. చ. విజయమునకునుబ్బి

౧౨౨	కన్యావరాభిరమ్యక్రిమలు	గ. చ.	కన్యాపరాభిరమ్యక్రిమలు
౧౨౩	కడుమచ్చిక నెచ్చెలులు	క. గ. చ.	కడుమక్కువ నెచ్చెలులు
౧౨౪	పుత్రోదయమందు	,,	పుత్రోత్సవవేళ
౧౩౧	అగుగూఢాభ్యంతరముల	,,	అగూఢభిత్త్యంతరంబు
	నగశృంగంబుల	,,	నగశృంగంబున
౧౩౨	నెమ్మిమైఁ దరలుచో	క. గ. చ.	నెమ్మికింగొరలుచో
	దేశకాలగతులు	క. గ. చ.	దేశకాలగతియు
	నిర్ణయించుటనుసే	,,	నిర్ణయింపుడనుసే
౧౩౩	నవ్యసుసీతియు	,,	నవ్యసనితయు
	దూత్యమునను జను	,,	దూత్యమనఁగఁజను
౧౩౪	ఉత్తేజుండగు	,,	ఉత్తేజంబగు
	దూత్యోదార	,,	దూత్యోదార
	స్వాంతత నిగ్రహించు	,,	స్వాంతత విగ్రహించు
	నరనాథాఘం బెనర్తించు	క. గ. చ.	నరనాథాఘంబు వర్తించు
			నరనాథాఘంబవర్తించు
	నత్యుత్తుంగాచల	,,	గత్యుత్తుంగాచల
౧౩౫	వ్యూహాదికములు	క. గ. చ.	వ్యూహాదికముల
	స్ఫుటరుచులు	,,	స్ఫుటరుచుల
౧౩౬	అమరాహీనరవంబు	క. గ. చ.	అమరాలాపరవంబు
	ప్రతిఘాతనధ్వనులు	,,	ప్రతిఘాతనిధ్వనులు
	అగ్నిమవిశ్రాంతికి	,,	అగ్నిమవిశ్రాంతికి
౧౩౭	అరుదారంగాచిహతుల	క. గ. చ.	అరుదారంగాచిహతులు
౧౩౮	కావ్యంబు నంతటఁ బాటించి	,,	కావ్యంబునాదటఁ బాటించి
	స్ఫుటభేదంబు నెఱింగి	,,	స్ఫుటభేదంబు నెఱింగి
౧౪౦	రాజనరేంద్రవంశజుఁడు	,,	రాజమహేంద్రవంశజుఁడు
	కీర్తిరామ రఘురామ	,,	కీర్తిధామరఘురామ

చతుర్థోల్లాసము.

౧	శ్రీవిశ్వేశ్వర కరుణాశ్రీ క. గ. చ.		శ్రీవిశ్వేశ్వరచరణ శ్రీ
	కీర్తి శ్రీ విశద. క. కీర్తి శ్రీఽభిత గ. చ.		కీర్తిశ్రీ వలిత
౨	విరచింపఁదగుఁ	చ.	వివరింపఁదగుఁ
౩	దేవనమస్కృతి	క. గ. చ.	దైవనమస్కృతి
	వితతాశీఃపద మొండె	గ.	వితతాశీర్వద మొండె
౪	కవిసంసిద్ధపదంబు	క. గ. చ	కవిసంసిద్ధిపదంబు
౫	గద్యాత్మకంబు	,,	గద్యాత్మికంబు
౬	ఆరూపమచంపూ కావ్యత	,,	ఆరూపమచంపూ కావ్యము
౭	ఇటువలెనె ముక్తకాది	,,	ఇటువలె ముక్తపదాది
౮	ద్వికమునాఁగనలరు	,,	ద్వికంబునానమరు
	త్రింశ దాఖ్యమవల	,,	త్రింశ దాఖ్యమశాల
౧౦	ఉదాహరణమను	,,	ఉదాహరణయను
౧౧	త్ర్యశ్రాదివితతయతి	క.	త్ర్యశ్రాదివితతియతి
౧౨	ఝటనాఁ గ. క. ఝటినాఁగ.		గ. చ. యెఱినాఁగ
	పంచమి పాణినాఁబరఁగు	క. గ. చ.	పంచమి వాదినాఁబరఁగు
	కీర్తిమతి సుభగయును	,,	కీర్తిమతియు సుభగయు
	నాఁగను నొప్పునెపుడు	,,	నఁగనొప్పునెపుడు
౧౫	నామధేయసమముగా	,,	నామధేయసమములై
౨౦	నాయక విభవమునకు	క.	నాయక విభవమలరు
		గ. చ.	నాయక విభవములకు
౨౨	సరివిభక్తుల	క.	సతవిభక్తుల
	సిద్ధమగుచు	క. గ. చ.	సిద్ధయగుచు
౨౩	ఉత్పల్లకమది	,,	ఉత్పల్లకమరి

28	కథనమిదియు	”	కథనమిదియు
	తెలియుఁడొండెడ	క.	తెలియదొండెడ
	పటుపదార్థాప్తి	క.	పటుపదార్థాప్త
		గ. చ.	పదపదార్థాప్త
	తత్ప్రదవిధులక	గ. చ	తత్ప్రదవిధులక
29	బిరుదములనఁజరువానిన	క. గ.	బిరుదములనఁ జరు దానను
30	వితరణ శబ్దపూర్వ	క. గ. చ.	వితరణలబ్ధపూర్వ
	బిరుదార్థము చెప్పుట	”	బిరుదావళిచెప్పుట
31	తాళదళమ్ములు	”	తాళదళంబుల
	భాషం బాలుపుగఁమఁపుఁడు	”	భాషల బాదలుపుకమఁరింపుఁడు.
32	గదురుపట్లను నెడనెడ	క.	గదురుపట్ల నెడనెడ
		గ. చ.	గలుగుపట్టుల నెడనెడ
	జయదేవదేవయనెను	క. గ. చ.	జయ జీవ దేవయనెను
33	మెండగుదళము	క.	మెండుగదళములు
	తుదపైనుండెను	క. తుదపైనుండెను	గ. చ. తుదపైనుండెను
	నొండెను గుచ్చుములై	క. గ. చ.	యొండెయుతగుచ్చుములై
34	వెడలింపఁగవలయు	”	పెడలింపఁగవలయు
35	కవిభుని	క.	కరివిభుని
	సింధురముగ దీవనల	క. గ. చ.	సింధురుగాదీవనల
36	దళాష్టకమిడిన	”	దళాష్టకమిట్లు
37	ఆదిమాక్షర యమళకము	”	ఆదిమాక్షరయమకములు
	చతుఃస్కంధములయందు	”	చతుఃస్కంధములయందు
	నచ్చుముగ	”	నచ్చుముగ
38	కవి నామనాయక	గ. చ.	కవినాథనాయక
	స్వస్తివచః కవితాద్య	క.	స్వస్తివచః కలితాద్య

౬౨	గంగయందనంగ	,,	గంగయందుమంద
౬౪	వైరిపాలుపు. క. వైరిపాడుపు. గ. చ. వైరిపాడవు		
౬౬	శాతమదాష్టదంతులు	క. గ. చ.	సాతిమదాష్టదంతులు
	వ్రాతమునిల్వనయ్యె	,,	వ్రాతము విన్ననయ్యె
౬౮	సాత్వతియునునటభారతియుఁ	చ. భారతియును	నటసాత్వతియుఁ
•	కరణీయంబుల్	క. గ. చ.	కరణీయ లొగిన్
౬౯	సరళరచిత	క.	సకలరచిత గ. సరసరచిత
౭౦	దళదిందీవర	క.	దళితేందీవర
	సంవళితస్నేహములున్	క. గ. చ.	సంవళితస్నేరములున్
	సంపూర్ణంబులై యత్తటిన్	,,	సంపూర్ణంబులై యత్తటిన్
౭౧	ఆరూఢాభ్యుద్గతార్థయత్య	,,	ఆరూఢాత్మ్యుద్గతార్థయత్య
	ద్భృతముల్దారాద్రము		ద్భృతముల్దారాద్రము
౭౨	భైరవమహోద్వృత్తడ	,,	భైరవభుజోద్వృత్తడ
	భంగించు దండించు	,,	భంగించు తుండించు
౭౩	చెప్పబడునవియును	,,	చెప్పబడినయవియు
౭౪	ఈషమక్త్రపగల్భ	,,	ఈషమక్త్రపగల్భ
౭౬	ఉబ్బుమ రొగిన్	,,	ఉబ్బుమ రనిన్
౭౮	ఈడితలగు	చ.	ఈడితమగు
	పాంచాల లాటికా	క.	పాంచాలిలాటికా
	కావ్యాడంబరకరుణార్థ	క.	కావ్యాడంబర కరణార్థ
౮౦	జనునదిపూరణ	క. గ. చ.	జనునదివితరణ
౮౧	విశదాల్పప్రాణవర్ణ	చ.	విశదాల్పప్రాసవర్ణ
౮౨	కోమలమైనరచన	క. గ. చ.	కోమలమైనవచన
	నాగగ్నిషశాస్త్ర	,,	నాగగ్నిషశాస్త్ర
	స్మృతివాదపటిష్ఠ	చ.	స్మృతిపాఠపటిష్ఠ
౮౩	పదములతో నర్థము	క. గ. చ.	పదములలోనర్థము
	సలలితమగునెచట	గ.	సలలితముగనెచట

	వలిపపుబయ్యెద తొలకాడెడు	క. చ.	వలిపెపుబయ్యెద తొలుకాడెడు
౫౬	తనరక్రియాకారక	క. గ. చ.	తనరుక్రియాకారక
౫౭	ఓజోగుణమనఁగా బాహుళ్యమురా భాజనమైయొప్పు	“ “ చ.	ఓజోరీతి యనంగను బాహుళ్యముదా భాజనమైనెగడు
౬౦	వర్గద్వితీయబహుత	గ. చ.	వర్గతృతీయబహుత
౬౧	యాద్విజయజనంబులో ఉత్కటయును నొ	క. గ. చ. “	యాద్విజయజనంబులన్ ఉత్కటయునునై
౬౨	సరిత్సారితాత్రిభష్టాధి. చళుక్యవిశ్వవిభు పెంపొందితా క్రీడాగతిక	చ. గ. క. గ. చ. క. గ.	సముత్సారితాత్రిభష్టారి చళుక్యవిశ్వపతి పెంపెట్టిదో క్రీడాగతుల్
౬౩	శూరారులశ్రుత రంభాపర్షిస్త్యకృత్యముల	గ. చ. క.	శూరారులశ్రుత రంభాకృతస్త్యకృత్యముల
		గ. చ.	రంభాకృతస్త్యకృత్యముల
౬౬	తఱుచులేక	క. గ. చ.	తఱుచుగాక
౬౮	తనరుమాధుర్యగుణమునఁ దగును జెప్ప క. గ. చ. పొసఁగ మాధుర్యమునఁ జెప్పుటగుణంబు నోజమునఁ జెప్ప	క.	నోజమును జెప్ప
౬౯	దక్కియున్నప్రాణములు	క. గ. చ.	చిక్కియున్నప్రాణములు
౧౦౧	మనుమోపేంద్ర ప్రకారక్రమా	“ “	మనుభూపేంద్ర ప్రకామప్రమా
౧౦౨	నందకసాణి శైవకళా	చ. “	నందకహేతి శైవకథా
	శూరసైన్యాభిజైత్రా.	క. గ. చ.	శూరసైన్యాభిజైత్రా

పంచ మోలాసము.

౧	శ్రీకాళీపతిపద	క. గ. చ	శ్రీకాళీపతిపద
౩	అదియెయ్యదియనఁగా	”	అదియెయ్యదియంటేని
	ప్రకారంబులైవఁగిలు	”	ప్రకారంబులఁ బ్రవఁగిలె
౪	జాతీయనంబరఁగు	”	జాతీయుననంబరఁగు
౫	నిర్మలమునై	”	నిర్మలీనమై
	వాలొప్పున్	”	వాలేఁచున్
౯	ప్రతిపాద్యోపములు	”	ప్రతిపాద్యోపములు
౧౦	ఇంపుం గలుగంగఁజేయు	గ.	ఇంపుంగదఁరంగఁజేయు
౧౨	ప్రౌఢప్రియమై	క. గ. చ.	ప్రౌఢప్రియమై
౧౩	చెవికెఱబఱమగు	క.	చెవికెఱపడమగు
			గ. ఎడపరమగు
			చ. ఎరసరమగు.
౧౪	వనధివిపులం బనఁగన్		వనము విపులంబనఁగన్
౧౪	చంద్రుడవదాతుఁడు	గ.	చంద్రుడరరాతుఁడు
		చ.	చంద్రుడరదాతుఁడు
	ఉపమ లపహసనకరములు	క.	ఉపమలపహసంకరములు
		గ. చ.	ఉపమలపహసాకరములు
౧౫	క్రియాపదములుఁ బొలుచుచోట	క. గ. చ.	క్రియాపదములఁ బోల్చుచోట
	దొరయుగెడ	క. గ. చ.	దొరసుగెడ
౧౬	సాటి పగిదినా	”	లాగఁదియెన
	పరుసునాఁగను	”	పరసునాఁగను
౧౭	ప్రపంచితము రూపకంబు	”	ప్రపటుకమది రూపకంబు
	బహువిధలీలన్	”	బహువిధములీలన్

౧౮	చకోరసంఘములు	,,	చకోరసంఘమును
౨౧	సాంద్రతరంబుగ నెల్లెడ	,,	దుంద్రతరంబుగ నెల్లెడ
౨౩	మొదలను నడుమనునొండె	,,	మొదలందుద నడుమనొండె
	పొదలితదర్థము క.		పొదలితదర్థము గ.
	పొదలితదర్థము గ.		పొదలితదర్థము
	కృతులకందంబెపుడు	క. గ. చ.	కృతులకందంబెపుడు
౨౫	బలిబలిభేదులకు	,,	బలిబలిభేదులకు
	విభుఁడెల్లెడల	,,	విభుఁడెల్లెపుడు
౨౬	విశ్వేశ్వరుండ్డిచ్చుచో	,,	విశ్వేశ్వరుండ్డిచ్చుచో
౨౮	తత్పరవరపరిఖా	క. చ.	తత్పరపురపరిఖా
౩౦	నలుగాలనిలిచె	క. గ. చ.	నలుగాలనడచె
౩౧	నడచునిషేధోక్తి	,,	నడచునిషేధోక్తి
౩౩	వేఱయర్థము యోజించి	,,	వేఱయర్థము నోజించి
౩౪	క్షుమలోవేదని	,,	క్షుమతోవేదని
౩౬	కామనిహితస్వభావ	,,	కాక విహితస్వభావ
౩౮	స్ఫురదాధ్యాత	గ.	స్ఫురణోదార
	చలదస్పష్ట	క.	చలదస్పష్ట
౩౯	తగునిహితార్థగర్భిత	క. గ.	తగునిహితార్థగర్భిత
		చ.	తగునిహితార్థవిగర్భిత
౪౦	మూర్తులంగదిసి	క. గ. చ.	మూర్తులంగదిసి
	దుర్వర్ణంబు నగ్గించి	క. గ. చ.	దుర్వర్ణంబు నగ్గించి
౪౧	పాలి నేకపదముచే	,,	పాలికపదంబుచే
౪౩	పెల్లెమని చెప్పనంతయు	,,	పెల్లెమని చెప్పనెంతయు
౪౪	చెలువంబగు	,,	చెలువంబుగ
	ఉత్పేక్షావ్యంజనములచే	,,	ఉత్పేక్షావ్యంజకములచే
౪౬	ఇంపారనది	క.	ఇంపారునది
౪౮	ఇష్టక్రియాసంపూర్ణంబులు	క. గ. చ.	ఇష్టక్రియాసంపూర్ణంబులు

౧౦	అవనిపాలపాలకునిచే అశ్వారూఢులు సంబరాభరణ గ.చ.	,,	అవనిపాల పాలితులచే అశ్వారూఢులునుంబ రాభరణ
	చారుస్థితిక సత్కవుల్	క. గ.	చాటుస్థితిక సత్కవుల్
౧౧	సంలక్షితమై కైకొనదగు	,, క. గ.	సంవీక్షితమై చేకొనదగు
౧౩	దేశకల్పనముతోడి	క. గ. చ.	లేశకల్పనముతోడి
౧౪	గదిసిననేర్పుతోడ	క. గ.	గదిసిననోర్పుతోడ
౧౫	ఉపమలబరిపాటి నొడువన్నిపుణత్వము	క. గ. చ. గ. చ.	ఉపచితపరిపాటి నొడువునన్నిపుణత్వము
౧౬	అసితంబగు రత్నాది	క. గ. చ	అసితంబగు రత్నాది
౧౭	చెలిమాటుచేరి పడంగనిమ్ములక	గ. చ. క. గ. చ.	చెలిమాటుచేరి పడంగఁ గ్రిమ్ములక
౧౮	స్మితములచ్చవెన్నెలఁ	,,	స్మితము లేతవెన్నెలఁ
౧౯	తృణముగఱచి జేయని కనుఁగొని కాచుట	క. గ. చ.	గఱచి బేయని పనివడిగాచుట
	గొనకొని యరి	క.	గొనకొని యది
౨౩	రుద్రుండగు విమతనరో ముద్రణిత కదనగతి	క. గ. చ. గ. చ.	రుద్రుండవితనగరో ముద్రణిత పవనగతి
౨౪	అమరావతికరిగించుచు	క. గ. చ.	అమరావతికరగింపుచు
౨౫	పరఁగినభీతిక	,,	పఱచినభీతిక
౨౬	శుండాలరుండావలీ	క.	శుండాలతుండావలీ
౨౭	మహిమవినికని అమరనగములనమలక	గ. చ. క.	మహిమకనివిని అమరనగరములందుక
౨౮	సురుచిరరత్నకీలతము	క.	సురుచిరరత్నకీలములు
		గ. చ.	సురుచిరరత్నకీలనము

	తెఱచిపుచ్చువెలుంగున	క. గ. చ.	తెఱచిపుచ్చుపలుంగుల
	నచ్చెలులంతటంతట	,,	నచ్చెలులంతనంతట
	సురుచిరసాలభంజకల	,,	సురిగిరిసాలభంజకల
	చొక్కపుజోటులవోలె	,,	చొక్కపుబోటులవోలె
౨౩	దైవవశమునజాగెనేని	,,	దైవవశమునసాగెనేని
౨౪	పడమంజరులు	క.	పడమంజరుల
౨౫	అతులైశ్వర్యాశ్రయముల	క. గ. చ.	అతులైశ్వర్యాశ్రయముల
	సంచితసంపద్భహుళము	గ. చ.	సంచితసంపద్భహుళము
౨౬	మండనమహోఽనార్యంబు	క. గ. చ.	మండనమహోవర్యంబు
	అహితనుత్రీకంబు	,,	అహితనుత్రీకంబు
౨౭	భావింతురు విశ్వభూవిభుని	గ. చ.	భాషింతురువిశ్వభూవిభుని
౨౮	ఏకార్థోక్తంబయ్యు	క. గ. చ.	ఏకార్థంబేమయ్యు
	ననేకార్థముచిలుకుచుండు	,,	ననేకార్థముబలుకుచుండు
౩౦	మరుదుత్థేలదళోక	గ. చ.	మరుదుద్వేలదళోక
	విశ్వభూపతిపురోద్యానావళి	గ. చ.	విశ్వభూపతిపురోద్యానావళి
౩౧	ప్రీతివిషయేతర్థ	క. గ. చ.	ప్రీతివిశేషతర్థ
	పతాకయెత్తురు	,,	పతాకయెత్తురు
	త్రోవదుద్భట	,,	త్రోవదుద్భట
	రవంబెలర్పరతి	,,	రవంబెలర్పరట
	స్ఫుటజూటంబులదాల్తురు	,,	స్ఫుటజూటంబులవ్రాల్తురు
౩౪	నిర్ఘాతంబు ఘోరానల	క. గ. చ.	నిర్ఘాతంబు కాలానల
౩౫	తమలోనొంటనురెంట	,,	తమలోనొంటనిరెంట
	లోచనములనశ్రువారములు	,,	లోచనములనశ్రుపూరములు
	సాల్పడు	క. పొల్పడు	చ. సాల్పడు.
౩౭	సేవాదికంబుల విసువుచేత	క. గ. చ.	సేవాదికంబుల విసువుచేత
	అదియునొనర	,,	అదియుయొనర

౧౮	బరులవంకఁ జరింపమి	„	బరులవంకఁ జలింపమి
	పశులకు నెల్లవృత్తి	క.	పశులకు నెల్లప్రీతి
	అభీప్సి తేంది రావసుమతియైన	క.	అభీప్సి తేంది రావసుపతియైన
	దృష్టియవృత్తి	గ.	దృష్టియత్పతి
౧౯	ఇంతులనేఁపక	క.	ఇంతులనంపఁగ
	కాంతలనేఁపక	„	కాంతలనేఁపఁగ
	వధూటులనేఁపక	„	వధూటులఁబేల్పఁగ
		గ. చ.	వధూటులఁ బ్రేల్పక
	ఏరీతినటంచు	క. గ. చ.	ఏరీతులనంచు
౨౦	పరమైన నపరమైనను	గ. చ.	వరమైన నవరమైనను
౨౧	నుండియుఁ జెందకుండినన్	క. గ. చ.	నుండియు వేఁడకుండినన్
	నత్తెఱఁగు నిశ్చితకృత్యము	„	నిత్తెఱఁగు నిశ్చితకృత్యము
౨౩	క్రియాసదృశయగుచు	„	క్రియాసదృశియగుచు
	సంఘటనమునన్	„	సంఘటనములున్
౨౪	సాగె దిక్కులను	„	స్థాగె దిక్కులకు
	పరాగమువ్రాకె నభంబు	గ. చ.	పరాగమువ్రదాకె నభంబు
౨౫	వెడవీఁకల ప్రోకలనారి	క. గ. చ.	వెడవీఁకల ప్రోఁకలనారి
	తూపెచటఁదోలిన	„	తూపెచటు దోలిన
౧౦౦	చూచి తద్విభుమహత్వం	„	చూచితద్విభుమహత్వం
౧౦౧	సవరనయి	క.	సమరనయి
౧౦౨	ఘనకీలాలములుబ్బఁ	క. గ. చ.	ఘనకీలాలమునుబ్బ
౧౦౪	సూక్ష్మబంధముగ	క. సూక్ష్మబోధమున	గ. చ. సూక్ష్మబోధనము
	ఒజ్జలవి దర్పమెలర్ప	క. గ. చ.	ఒజ్జలయి దర్పమెలర్ప
౧౦౫	శైవతంత్ర విలసత్	గ.	దైవతంత్ర విలసత్
౧౦౬	కంఠీరవుఁడుద్బంధుర	క. గ. చ.	కంఠీరవ ముద్బంధుర
	వరాహకేతుఁడు	క.	వరాహకేతువు
	కుముదబంధవుఁడెపుడున్	క. గ. చ.	కుముదబంధుంఁడెపుడున్

షష్ఠాంశము.

- ౦౧ విజయ తత్పరవేశుఁడు చ. విద్యాతత్పరవేశుఁడు
- ౦౨ లోలిన యొకకొన్ని గ. చ. లోలిన నొకకొన్ని
- ౦౩ ఆనంద కరణమగును క. గ. చ. ఆనందకరణమగుచు
- ౦౪ సమకోప విభూషిత చ. సమకోపవిభూషితము
భూమిభృద్భవలు క. భూమిభుగ్భవలు
- ౦౫ అంగాంగికములచేత క. అంగాంగికతనచేత
గ. చ. అంగాంగికలనచేత
- ౦౬ సత్రాచారము చెప్పనొప్పు క. గ. చ. క్షత్రాచారము చెప్పనొప్పు
సమ్యక్ప్రీతి వర్తింతురు క. సమ్యక్ప్రీతిఁ గీర్తింతురు
ఒకతెఱఁగిడి గ. చ. ఒకతెఱఁగిడి
- ౦౭ శబ్దార్థ ప్రకటనముల ,, శబ్దార్థప్రకటముల
- ౦౮ సుందర రతిహాసరుచులు క. గ. చ. సుందరదరహాసరుచులు
- ౦౯ అక్కజంపుటన్నెక్కక చ. అక్కజంపు నన్నెక్కక
బ్రదుకునిక్క క. గ. చ. బ్రదుకనిక్క
నరేంద్రుఁడొక్కడక క. నరేంద్రుఁడొక్కడక
- ౧౦ చక్కడమర్థా గ. చ. చక్కడమర్థా
- ౧౧ నామధారకుల క. గ. చ. నామధారికుల
- ౧౨ ఆఖ్యై బెరయుక ,, ఆఖ్యైంబడయుక
- ౧౩ వావినచేరవె ,, వాలికఁజేరవె
గ. చ. వాలినఁజేరవె
- ౧౪ నిత్యసముత్థ క. నిత్యసమృద్ధ గ. చ. నిత్యసమృద్ధి
- ౧౫ చెప్పనెఱిఁగెనేని క. గ. చ. చెప్పనెఱిఁగి రేని
- ౧౬ ఎసకమెసఁగ ,, ఎసఁగమెసఁగ
వారలు ప్రజలుగారు ,, వారును బ్రజలుగారు

౨౩	వితీర్ణయా వితీర్ణకసితకీర్తి ఉత్తమ నిత్యసంపదల్	గ. క. గ. చ. ,,	వితీర్ణయా వితీర్ణకి సితకీర్తి ఉత్తమనిత్యసంతతుల్
౨౪	సారనామాఖ్యఁజెందుఁ	చ.	సారసమాఖ్యఁజెందుఁ
౩౩	విశ్వవిభుని పటువిక్రమముల్	క. గ. చ.	విశ్వవిభునిపటువిభ్రమముల్
౩౬	తుదను భావాలంకార యమకంబాదృతము	,,	సరసభావాలంకార యర్థంబాదృతము
౩౭	ఇంపుగఁదొడరి గతులకల్యాణ	గ. చ. ,,	ఇంపుగఁజెలఁగి నతులకల్యాణ
౩౮	పద్మాకరమున పరికల్పితమగుచు	క. గ. చ. ,,	పద్మాకరమున పరికల్పితయగుచు
౩౯	పరగండ భైరవునికవి	,,	కరవాలభైరవుని కవి
౪౦	వనవర్గార్కుండు	గ. చ.	వనవర్గాంకుండు
౪౩	శౌచప్రతాపాతి బలభద్ర బంధురంబు	చ. క. గ. చ.	శౌచప్రతాపాది బలభద్రబంధురతయు
౪౪	వ పద్యముతరువాత	గ. చ	ప్రతులలో నీకండపద్యమధికముగాఁగన్న టుచున్నది.

క. శరణాగత జనరక్షక

ధరణీరథ (ధర) శీతశైలఁ (దళితశైల) తనయేశలస

ద్ధరిణాంక కళాధరశం

కర శాంత దయాసనాథ కాశీనాథా !

౪౬	కవితనంత్యభాగాక్షరముల్	క. గ. చ.	కవితనంత్యపాదాక్షరముల్
౪౭	చతురు పరార్థశీలు అభీప్సితభూరిదానదుఁ	,, గ. చ.	చతురుఁబదార్థశీలు అభీహితభూరిదానదుఁ
౫౬	భావనజీవుఁ	క. గ. చ.	పావనజీవుఁ
౫౭	భావనజీవున్	,,	పావనజీవున్

౧౮	శ్రీతులు వొగడుదురు సిరివరఁగుటకై	గ. చ. గ.	శ్రీతులు వరగుదురు సిరిగలుగుటకై
౧౯	గలవర్ణములతోడి	క. గ. చ.	గలవర్ణములనైన
౨౦	ధీతిమించి శ్రీతినిర్మితికినిలియిచ్చిరి గిరిపతాకిచెంగటివిమతుల్	,, ,, ,,	ధీతిమించి కృతినిర్మితికినిరియించిరి కిరిపతాకిచేఁ గవివితతుల్
౨౧	సుముఖులుసుఖులును	గ. చ.	సుముఖులునుందుం
౨౨	గోసారులునుంజభుక్య	క. గ. చ.	గోసారులునై చభుక్య
౨౩	ప్రవరగుణగర్విష్ట ధాతవిశ్వేశుఁగాంచున్	,, గ.	ప్రవణగుణగర్విష్ట భావవిశ్వేశుఁగాంచున్
౨౪	వలయనవకంబు ఆఱురేఖలులిఖించి వీతిక్రమాతిక్రియా	క. గ. చ. గ. చ.	వలయదశకంబు ఆఱుఱేకులు లిఖించి వీతిక్రమాతిక్రియా
౨౫	ఎనుబదిపదములుగా	క. గ. చ.	ఎనబదిపదములుగా
౨౬	ద్విషధీశనుత్య భావార్థసారస్థ నుచ్చితసారస్వతభూతి	,, ,, క. గ. చ.	ద్విషధీతనుత్య భావార్థసారస్థ తచ్చితసారత్వవిభూతి సంచితసారత్వవిభూతి
౨౭	పురుజులుదట్టాడి	,, క.	పురుజులందట్టిడి పురుజులదట్టాడి
౨౮	మధుమత్సమ సంగతదోషంబులు	,, క. గ. చ.	మధుభిత్సము సంగతిదోషంబులు
౨౯	కొన్నికొన్నిధర ఉత్థితవేగాకుల డిండిరపిండాకృతిన్	చ. గ. చ. క. గ. చ.	కొన్నిగల్గుధర ఉద్ధతవేగాకుల డిండిరఖండాకృతిన్
౩౦	ధృతిసందర్భముచోట	క.	ధృతి సంధ్యర్థముచోట

౭౪	సముదితములై	క. గ. చ.	సముదితములగు
	అసుఖాస్పదములయి		అసుఖాస్పదములగు
౭౫	సందిగ్ధకష్టప్రయోజన		సందిగ్ధకష్టప్రయోజన
౭౬	అప్రయుక్తిపదమున		అప్రయుక్తిపదమున
౭౭	ఆహవములఁ బొల్లులగునే	క. చ.	ఆహవమునఁ బొల్లులగునే
		గ.	ఆహవమునఁ బోలలగునే
౭౮	ధరనేలె ననఁగ	క. గ. చ.	ధరయేలెననఁగ
	వనధికి నీవనధరపదము	క. గ. చ.	వనధికినై వనధరపదము
	నలిననియెడునదియొగినన్		వలవనియెడనలినొగినను
౮౦	ఎపుడుననిన		చ. ఎపుడుననఁగ
౮౩	అప్రయోజన సంశ్లిష్ట	క. గ. చ.	అప్రయోజకసంశ్లిష్ట
౮౪	పురికాంతలనఁగ		పురికాంతలనిన
	స్థితీయుచితమనంగ		స్థితీయుచితమెయనంగను
౮౮	జాడపడు	క.	జూడఁబడు
౮౯	జనపతికృప	గ. చ.	జనపతికృత
౯౦	నీరొలుకబట్టఁగడు	క. గ. చ.	నీరొలికి పట్టుఁగడు
	అన్నట్లన్నేరని		చ. అన్నట్లన్నారని
		గ.	అన్నట్లన్నరస
౯౧	నాతిగనయంబ	క.	నాతికనయంబు
	పొక్కిలిరొంపి	క. గ. చ.	పొక్కుడురొంపి
౯౨	బర్హరతర్కిత	గ.	బర్హరతర్కిత
౯౩	అవనికైన	గ. చ.	అవనిపైని
	గలుమైత్ర్యకారణంబు	క. గ. చ.	కలుగుమిత్రకారణంబు
౯౪	పునరుక్తికంబు		పునరుక్తికంబును
	వ్యాకీర్ణంబునాఁగ		వ్యాకీర్ణంబునొల
	సమాప్తిక పునరాత్తకంబు		సమాప్తికపునరాత్తకంబు

౯౭	ఈపద్యమున, ప్రతుల మూడింటను సంధులుకలిసియే యున్నవి. పలుకులలో నచ్చులు	,,	పలుకులతో నచ్చులు
౯౮	ఆజినెసంగునెడల	క. గ. చ.	ఆజికి జాగునెడల
౧౦౦	గంభీరమగు మనంబు పెక్కుమాటల నొకమాట	,,	గంభీరమరిమనంబు పెక్కుమాటలకొకమాట
౧౦౨	జగంబులనెల్ల సుందరతను శూరతనన	,, గ.	జగమ్ములనెల్ల సుందరతను శూరతనానన
౧౦౩	చొప్పునెఱుంగుఁడు	క. గ. చ.	చొప్పుననెఱుఁగఁడు
౧౦౪	నదులభంగినైరి		నదులభంగులైరి
౧౦౫	పరునకు నరిపదము	,,	పరునకు ననుపదము
౧౦౬	నెగడనెగడె	,,	నెగడె నెగడి
౧౦౭	వారకవనగృహము	,,	వైకి వనగృహము
౧౦౮	మార్కొనుఁ బలుల ఈభటుఁడనంగ	,, గ. చ.	మార్కొనుఁ బలుల ఈభటుఁడు నాఁగ
౧౦౯	ఓలిఁజెప్పెద నొప్పు	క. గ. చ.	ఓలిఁజెప్పెదునొప్పు
౧౧౩	తత్త్వంబునంగ	క. గ.	తత్త్వంబుననంగ
౧౧౪	ధనదునకు	క.	ధనదులకు
౧౧౫	కులమును జౌరుషంబు ఈనితతులేల	క. గ. చ. ,,	కుల మురుషౌరుషంబు ఈనిమతులేల
౧౧౬	కుక్కలును బోలెదనుజులు మిక్కుటముగఁ గనుర	,, ,,	కుక్కలునుబోనిదనుజుల మిక్కుటమునఁ గదరి
౧౧౭	కృత్యంబు గడచి అవలిపనిసేయునని చెప్పునట్టికృతుల	,, ,, ,,	కృత్యంబుగదిశి ఔలఁ బనిసేయునని చెప్పునట్టికవిత
౧౧౮	నీచూడరిమాటలు	క గ.	నీచూడరిమాటలు నీచూడనిమాటలు

౧౨౪	పోడిమిచెనునట్టి	క. గ. చ.	పోడిమిచెనునట్టి
౧౨౬	చర్మగోరక్షణార్థంబు	గ.	శర్మగోరక్షణార్థంబు
౧౨౭	తలవపుచూపులు	క.	సాలపపుచూపులు
	గ. తలపపుచూపులు		చ. తలవపుచూపులు
౧౨౯	దిక్సమయకవిరుద్ధ	గ. చ.	దిక్సమయజవిరుద్ధ
౧౩౦	దనియించునాఁగ	గ. చ	దనియించుననఁగ
౧౩౧	గ్రీష్మకాలంబుమత్తిలి	"	దేశకాలంబు మత్తిలి
	వారలయెదనించు	క. చ.	వారలనదరించు
		గ.	వారలనదలించు
౧౩౫	శాంతియు నితనికి	గ. చ.	శాంతమునితనికి
	దయితలనక	క. గ. చ.	దైతులనక
	అసంగతిస్తుతి	క. గ. చ	అసంగతస్తుతి
౧౩౮	అపుష్టార్థప్రవిహతి	క. గ. చ.	అపుష్టార్థనిహతి
౧౪౧	చ్యుతసంస్కృతి	క.	చ్యుతిసంస్కృతి
		గ. చ.	చ్యుతిసంస్కృతి
౧౪౨	అలంకారము గాశ్రేయంక	గ. చ.	అలంకారముగాశ్రేయంబు
	తొలఁగ నెగుచుటకొఱకై	"	తొలఁగ నేఁగుటకొఱకై
౧౪౫	మారావునకై	"	మారవునకునై
	నిభృతవరదునకై	గ. చ.	నిభృతవరదునకై
౧౪౬	రణశూరతా	క. గ. చ.	నయశూరతా
	జయవాజికై క.	చ.	జయదాజికై గ. యజవాజికై

సప్తమోల్లాసము.

~~అక్షర~~

౧	కోవిదుకై నయవిశేష	క. గ. చ.	కోవిదునకునై యశేష
౧	విద్యాకందము	క.	విద్యానందము
౩	వాచకాభినయము	క. గ. చ.	వాచికాభినయము
౪	ప్రియయదియేటిది	క. చ.	ప్రియయిదియేటిది
		గ.	ప్రియయిడియంటిది
౬	గిరిజాతాకృతులు	క. గ. చ.	గిరిజాతాకృతులు
	గరుడునిపై	”	గరుడునికై
౧౦	అవియ్యెయ్యవియనిన	”	అవియ్యెయ్యవియంపేని
	కదాసజ్	చ.	సదాసజ్
	సహసక	గ. చ.	సహసక
	తిర్యగుదిత	క. గ. చ.	తిర్యగుచిత
	వాక్యాంతరంబులంబాలులై	”	వాక్యాంతరంబులంబాలులై
	నగణంబులు గ్రమంబున	”	నగణంబులనంబున
౧౧	చెప్పబనిదను	”	చెప్పబనితను
౧౨	తగిలించున్	”	తగులించున్
	బ్రమిసి కాగుహః	”	భ్రమశికాగుహః
౧౪	అధిదైవతమండ్రు	”	అధిదైవతమయ్యె
౧౫	చదలధిదైవంబు	క. చ.	జలధిదైవంబు
౧౬	పింగళుఁడు కదాసజనక	గ. చ.	పింగళుఁడు సదాసజ్ నాన్
	కృతినిఁజెప్ప	క. గ. చ.	కృతికిఁజెప్ప
౧౮	సహస సనిపలుక	”	సహస సనిపలుక
౧౯	గురులుగురులఘువులు నెన్ని	”	గురుగురు లఘువులును నెన్ని
౨౦	లోవంకవ్రాయ	”	లోవంకవ్రాయి

	ఏవంకయులేని వ్రాత	”	ఏవంకయులేనివ్రాయి
	ఎసఁగును లఘువై	క.	ఎసఁగు లఘువునై
	జై వాత్మక రేఖాయుత	క. గ. చ.	జై వాత్మక రేఖాయుత
౨౩	వపుః ప్రభ	గ. చ.	వపుః ప్రథ
౨౪	కృతికృపులునుత్పపిదృపులును	క.	కృతికృతులవి తృపువిదృపుల
		గ. చ.	కృత కృపుల విదృపులం
	నిలుచుపదము పిఱుఁద	క.గ.చ.	నిలిచిపదము పిఱుఁద
	కృతిలో నగణములకు	”	కృతిలో గణములను
	రెట్టిగాఁదగు నెఱుఁగ	క.	రెట్టిగా నెన్నఁదగు.
౨౫	కావ్యంబున	క.గ.చ.	కావ్యంబుల
౨౬	వెలయునుమాత్రాయుత్త	గ.చ.	వెలయునుమాత్రాయుత్త
౨౭	యు క్తిపదముల	క.గ.చ.	యు క్తపదముల
౨౮	పురనిధి శశిది	”	పురశరశశిది
	కావ్యబంధనవెలయ	గ. చ.	కావ్యబంధనవెలయ
౩౨	అచ్చుల దొరసియుండ	క.గ.చ.	అచ్చులదొఱియుండు
౩౩	నిత్యార్యచర్య	గ.	సత్యార్యచర్య
	నరులబ్రహ్మించు	చ.	నరులబ్రహ్మసించు
౩౪	ఋజువిభుఁడు	క.	ఋక్షవిభుఁడు
	విశ్వమనుజనాథవిభుఁడు	క.గ.చ.	విశ్వమనుజనాథుఁడెపుడు
౩౫	ఉరుకీర్తులనెగడు	గ. చ.	ఉరుకీర్తుల వెలయు
	ఆబిడౌజోనిభుఁడై	క. గ.	ఆబిడౌజనిభుండ్లై

విచారించేది పద్యానగలసిద్ధి:—

క. తానంతబులను వరుస
 నౌనంచుంబలికె నియ్య (గాని) యచ్చేనియు హ
 లేనియుఁ జెప్పమి పూర్వ
 నూనానుమతంబున వళు లుభయముఁజెల్లు.

3౫ వ పద్యముతరువాత నీపద్యము రెండుప్రతులలో నధికముగఁ గన్పట్టుచున్నది.

తుదినున్న క.గ.చ. తుదనున్న

3౬ వాదితమవంగడములలో క.గ.చ. పాది తమవంగడములలో కచటతపల వర్గాక్షరముల్ క. కచటతపలు వర్గాక్షరముల్

37 చతురయశస్సితచ్చత్రి క. చతురకీర్త్యతీసితచ్చవి గ. చ. చతురకీర్తివిహితచ్చవికి

ఆయోధనజయదాశ్వభంజనీ క.గ.చ. ఆయోధనజయదాశ్వభంజనీ.

కోలఘాటునకు గ. కోలఠాలునకు

తేజోవిభావసునకు క.గ.చ. తేజోవిభాసురునకు

3౮ కృక్పాలునల్లె క. ఋఋూలడాసి

గ. చ. ఋఋూలఁబాసి

కుత్వమునకున క.గ.చ. కుత్వమునకృతి

తత్కాదిభాంత క. తత్కాదిభాంత. గ.తత్కాదితాంత

సిద్ధాంతతీర్ణ క. సిద్ధాంతతీర్ణ

ఒకవంగళము క.గ.చ. ఒకవంగడము

నణలుఁజెలఁగునొకటియై ,, నణలుచెఱవొక్కటియై

౪౦ మదబుద్ధులుం ,, మదబుద్ధులం

పొందుటలెల్లఁబోలవే ,, పొందుటలెల్లఁబోలవే

౪౧ చతురుషాయ క. సమముషాయ గ.చ. ససముషాయ

౪౨ అమమతకాస్పదంబు క. గ. చ. అమమతకాశ్రయంబు

నాదరంబతిరణక్రియ ,, నాకరంబతిరణక్రియ

అమత్తవృత్తియై ,, అమత్తవృత్తయై

౪౩ మరవలలలేక క. మరవలలలేక. గ. చ మరవలలు లేక

పొరిఁబొందిన పుఘబుభుములు పొసఁగినచోటన్

క.గ.చ. పొరినూదినదూతించనిన పుఘబుభుములచోటన్ 'లోక.క.'

౪౪ రసికవరుఁడు చ. రసికవిభుఁడు

వరుస యెఱిఁగి క. గ. చ. వరుస యెఱఁగు

౪౧	ఆజ్ఞలాని తాపడి సభలోన పుడమి తేండ్రనేల	క. చ. క. గ. చ. ,,	ఆజ్ఞలాడి గ. ఆజ్ఞలాగి తాపడి సభలోన పుడమి తేండ్రనేల
౪౬	విత్తిరమునకు	,,	విలోకమునకు
౪౭	వళులుపరస్పరవర్ణయుక్తి	క. గ. చ.	ఉపరిస్వర వర్ణయుక్తి మొనంజెల్లు వళు లుపరిస్వరవర్ణయుక్తి
౪౮	ప్రారబ్ధంబుల నిర్వహించు రాగిలు నుల్లాసియై	క. గ. చ. చ.	ప్రారభ్యంబుల నిర్వహించు భాసిలునుల్లాసియై
౪౯	బహుధనావాప్తిచో	క. గ. చ.	బహుధనావాప్తిచే
౫౦	మంత్రమాప్త పంచాక్షరంబు	,,	మంత్ర ముక్తపంచాక్షరంబు
౫౧	పూతార్థమహాశయుండు	,,	పూతశ్రుతిమహాయశుండు.
౫౨	ద్విపవరమత్తకేసరి యతీంద్రియఖేలనుండు	,, గ.	ద్విపమదమత్తకేసరి యతీంద్రియ ఖేలనుండు
౫౩	వానికెల్ల నవని	క. గ. చ.	వానికెల్ల యవని
౫౪	కేసరి తేచినచో తత్పదవారిజా	,, ,,	కేసరి ప్రేసినచో తత్పదపారిజాత
౫౫	తర్కభేదద	,,	తర్కభేదద
౬౦	లోకాశ్రయబిరుదోదగ్రుం డగ్రజనవరసేనా	,,	లోకాశ్రయ బిరుదో దగ్రుం డగ్ర నరవరసేనా
౬౧	నిత్యసత్యకృద్వాస్తులు	,,	నిత్యకృత్యసద్వాస్తులు
౬౩	కాంక్ష్యాతపజ్జీవనీ సాటికిఁబాటి	గ. చ. క.	కాంక్ష్యాపతజ్జీవనీ సాటికిఁబోటి
౬౬	భూకాంతు లెట్టిచనవో నాకవిటోత్తముల అన్యోన్యపదంబున	క. క. చ. గ.	భూకాంతు లెంతచనవో నాకవిదోత్తముల గ. నాకవిపోత్తముల అన్యోన్యపదంబుల
౬౭	కొందఱోనోలాయుం	క గ.	కొందఱోనోరొండెం కొందఱోనాలెందుం

౬౮	అన్యోన్యహితత్వసంపదల	క. గ. చ.	అన్యోన్యహితానుకూలతల
		నొందిరి	నందిరి

సుఖానుకూలతల	గ.	హితానుకూలతల
-------------	----	-------------

౬౯	కఱకరికల్లడంబు	క. గ.	కఱుకరికల్లడంబు
	లోలమాస	గ. చ.	లోలమాస
	ఆడెడి వీటిడి	చ.	ఆడిరి వీటిడి

౭౦	మాచన్ననమాచన	క. గ. చ.	మాచన్నకుమాచన
----	-------------	----------	--------------

౭౧	నుడువులనచ్చిడుట	"	నుడువులకచ్చిడుట
----	-----------------	---	-----------------

౭౨	కవులొడబడిక	"	కవులొడబడిన
----	------------	---	------------

౭౩	అరవిందహితుడు	"	అరవిందవిభుడు
----	--------------	---	--------------

౭౪	ఇడునెడ్ర బాసాక్షరములు	"	ఎకనెడ్ర బాసాక్షరములు
----	-----------------------	---	----------------------

పదవిభాగముల	"	పదవిభావముల
------------	---	------------

కబ్బముల నెల్ల	"	కబ్బముల కెల్ల
---------------	---	---------------

౭౫	నిస్తంద్రములును	"	నతంద్రములును
----	-----------------	---	--------------

౭౬	నిర్మలలగుట	క.	నిర్మలమగుట
----	------------	----	------------

౮౦	యన్నిపాదంబులకు	గ. చ.	యెన్నిపాదంబులకు
----	----------------	-------	-----------------

౮౩	దానాంబువివిధ	క.	దానంబవివిధ	గ. చ.	దానంబువివిధ
----	--------------	----	------------	-------	-------------

౮౪	శీలమునుదన్నవపరి	క. చ.	శీలంబువినతన్మపపరి
----	-----------------	-------	-------------------

గ.	శీలనము వినుతకృపతికి
----	---------------------

౮౬	తాళముదాళము	గ. చ.	తాళము తాడము
----	------------	-------	-------------

ప్రాసయుక్తింజెల్లు	"	ప్రాసయుక్తములయ్యె
--------------------	---	-------------------

మేదురక్రోధుడయ్యుననాదృతులప	గ.	మేదురక్రోధియయ్యు	ఖిలాదృతుండు
---------------------------	----	------------------	-------------

౮౮	లక్షణంబిక	క. గ. చ.	లక్షణంబిల
----	-----------	----------	-----------

౮౯	కాకోదరుడు	గ. చ.	కాకోదరము
----	-----------	-------	----------

జగతింబరంగు	క. గ. చ.	జగతింబరంగె
------------	----------	------------

౯౦	ఇదితొకిక	"	అదితొకిక
----	----------	---	----------

BCi

AOUA105B131

BC

మనసు ఫౌండేషన్ ప్రస్తుతం పరిశీలనాపర్చి

ప్రస్తుతం పంఖ్య	AOUA105B131
ప్రస్తుతం పేరు	కావ్యాంజ్జలయాలామడ
తారీఖు	31 December 2025
ముందు లక్ష్య	YES
వెనుక లక్ష్య	YES
మొత్తం పేజీలు	69
విద్య సైతా పేజీలు	NO
భాగ పేజీలు	CI BCI
లేఖ పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Tejha
పేజీలు విరచనం	Tejha
స్టాన్ చేసినది	
సరిక్ర చేసినది	anusha
పేజీలు పరిచయం	
లైంకింగు చేసినది	
వ్యాకింగు చేసినది	
పరిష్క	good